

# NOVI TEDNIK

številka 28 • leto XLIII • cena 5.000 din

Celje, 13. Julija 1989

NOVI TEDNIK JE GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ZALEC

Zanjemo, zanjemo zlato pšeničko...

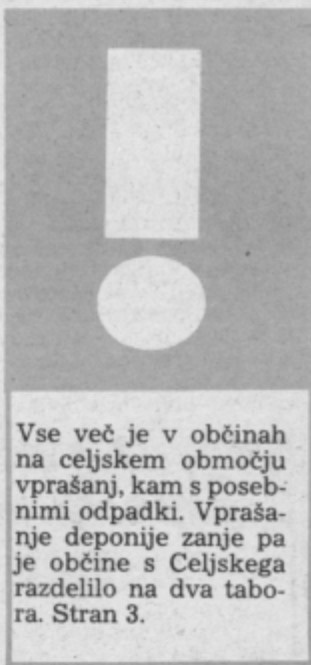


Julijska vročina je že zvalila marsikoga na morje, druge v planine, večino v slabo voljo in potenje, otroke pa seveda v počitniško veselje. Za kmete pa je julij čas, ko se začnajo na poljih silno pomembna opravila, kakršno je na primer žetev pšenice. Žanjice je že zdavnaj zamenjal kombajn, za boljše razpoloženje pri delu pa lahko poskrbijo tudi otroci, ki morda namesto o morju razmišljajo o potički... Žetev se je začela tudi na Celjskem, o njej in pripravah na odkup obširneje na 10. strani.

ID, Foto: EDI MASNEC

## Listina le počasi v podpisovanje

V minulem tednu dni se je predlagateljstva Temeljne listine Slovenije 1989 odreklo kar nekaj novih zvez ali skupin, ki so sicer sodelovale pri njenem nastajanju, medtem pa so slovenski pisatelji državljanom Slovenije predlagali, da se odločijo za podpis obeh dokumentov, torej tudi Majniške deklaracije. Na Celjskem vodijo akcije podpisovanja Listine večinoma socialistične zveze in sindikati, v Celju in Velenju pa se podpisovanja Majniške deklaracije lotevajo demokrati. Zaenkrat je največ znanega o tem kje, kdaj in kako lahko občani podpišejo Temeljno listino Slovenije 1989 v občinah Celje, Velenje, Mozirje, Zalec, Laško, Slovenske Konjice, Šentjur in Šmarje pri Jelšah. Stran 3.



Vse več je v občinah na celjskem območju vprašanj, kam s posebnimi odpadki. Vprašanje deponije zanje pa je občine s Celjskega razdelilo na dva tabora. Stran 3.

## Naivnost in preračunljivost

Silva Nežmah je zaman upala, da bo lahko ostala v družbenem stanovanju, za katerega je lažnemu »lastniku« odštela 600 starih milijončkov. Pred 14 dnevi se je iz dvojnopsobnega stanovanja preselila v dve vlažni luknji v starem kmečkem kozolcu. Stran 12.

## Premalo čistoče v celjskih gostiščih

Ugotovitve celjske sanitarne inšpekcije, ki je pregledala večino celjskih gostinskih obratov, so vse prej kot dobre. Stran 3.

## Kako zelena je še naša dolina?

Podatki o materialni škodi, ki je nastala ob neurju 4. in 5. julija kažejo, da predvsem na Kozjanskem kmetje ne bodo zadovoljni pospravljali pridelkov. Tudi travniki so marsikje uničeni, škoda izražena v dinarjih pa je na Šmarskem, milo rečeno, grozljiva. Denarja za pomoč najbolj prizadetim v občinskih blagajnah ni, skoraj povsod pa so se na ta ali oni način odločili, da bodo kmetom in vsem, ki so jih prizadele posledice neurja priskočili na pomoč. Več o žalostni podobi predvsem kmetijskih površin na 5. strani.

# JUTEKS

# 50

Mladi stavimo na model

# Elkroj

formula 86



Tale fotomontaža naše foto službe na najboljši možni način prikazuje utrip tedna na celjskem območju v minulem tednu. Slednjič so zaživel bazeni (vsaj večina), Žalčani so praznovali svoj občinski praznik v družbi Janeza Stanovnika, v Grižah so se srečali citrarji, v regiji teče akcija zbiranja pomoči oškodovancem zaradi nedavnega neurja. O vsem tem več na straneh Novega tednika.









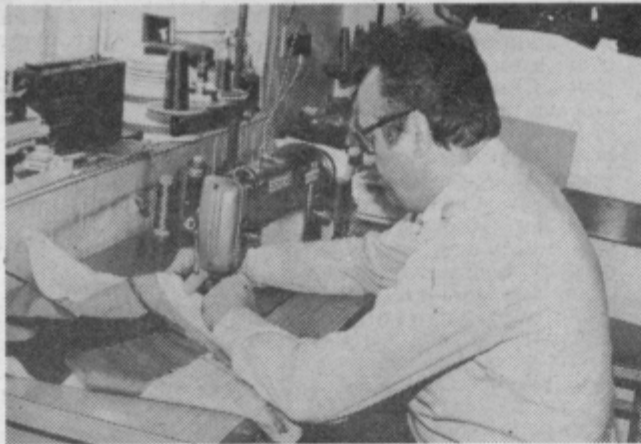


## Krojač, da mu ni para

Ob prometni in dokaj hrupni Mariborski cesti ima svojo obrtno delavnico eden najstarejših krojačev v Celju, Franjo Podbregar.

Poklic in družinsko krojaško tradicijo je prevzel od svojega očeta pred približno 25 leti in je danes v Celju le še eden redkih, ki mu krojaške škarje režejo vsak dan manjši kos, z garanjem prisluznega kruha. Zaradi, po njegovem mnenju, napačno zamišljenega usmerjenega izobraževanja, je Franjo Podbregar ostal v svoji delavnici sam. Že pred leti so namreč na Srednji šoli Borisa Kidriča v Celju ukinili oddelek, ki naj bi izobrazil širokoprofilni šiviljski kader, ki ga zaradi tega usodnega posega v izobraževanje trenutno v Celju ni. Glede na omenjeni kadrovski primanjkljaj je Podbregar skupaj z ostalimi člani Obrtnega združenja Celje vložil zahtevo po ponovni uvedbi srednješolskega učnega programa, smer krojač, in tako bo že v letošnjem septembru začelo 30 učencev obiskovati 3-letno praktično-teoretično šolanje na srednji šoli Borisa Kidriča v Celju.

In kaj vse vam Franjo Pod-



bregar lahko skroji in sešije? Preprosto rečeno vse. Največji mojster pa je za izdelavo zimskih plaščev, suknjičev, moških in ženskih oblek, od klasičnih do najmodernejših modelov, skratka Franjo se prilagaja potrebam in željam svojih strank. Tudi cene njegovih uslug niso pretirane, zato zaradi teh ne izgublja svojih strank. Večji problem nastaja le zaradi razmeroma dolge čakalne dobe, od roka naročila do končne izdelave, saj ima

krojač Podbregar veliko dela, za šivalnim strojem pa je kot že rečeno, vedno sam.

Čeprav ima Franjo Podbregar tri otroke, ki bi lahko nadaljevali že 61 let trajajočo družinsko tradicijo, so si vsi izmed njih izbrali druga pota in tako se bo obrtniška delavnica na Mariborski cesti 101 nekega dne, ko se bodo sicer pridne in delovne roke Franja Podbregarja morale upokojiti, zaprla brez naslednika.

SANDRA KOJNIK

## Trnoveljski gasilci praznovali

V Trnovljah je praznovalo tamkajšnje Gasilsko društvo 65-letnico obstoja in delovanja.

Njihove korenine segajo v leto 1924, ko je Franc Cerar v Brvarjevi trnoveljski domačiji skupaj s sedmimi kmety in učiteljem ustanovil Gasilsko društvo Trnovlje. Kasneje so postavili še svoj gasilski dom, ki še danes stoji na področju Zgornjih Trnovelj in so ga ob jubileju temeljito obnovili. Gasilsko društvo Trnovlje sodi med srednje velika v celjski občini in šteje približno 50 članov. V društvu deluje tudi pionirska deseterina z osmimi člani. Poleg njih so v društvu vključeni tudi gasilci veterani, med katerimi so kar trije častni člani: Franc Dremelj, Franc Cerar in Franc Runovec, ki je hkrati predsednik društva. V teh dneh so postali bogatejši še za 800 litrsko brizgalno, pa za kombi-nirano in orodno vozilo,

SANDRA KOJNIK

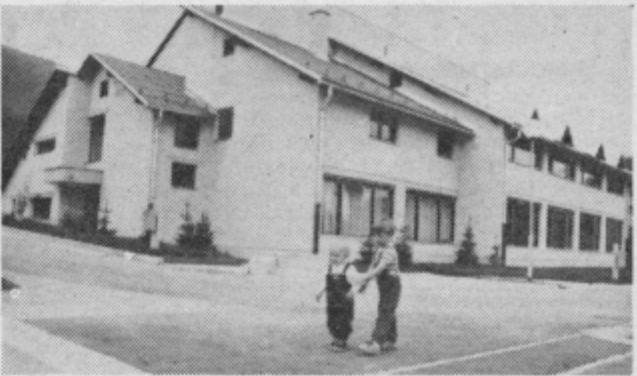
## VESTI IZ NAŠIH KRAJEV



### Lepši časi za bolne v Radečah

Po besedah odgovornih bo novi zdravstveni dom v Radečah začel služiti svojemu namenu naslednje leto. V tem času zaključujejo zadnja zunanja gradbena dela, poleg tega iščejo še dodatne finančne vire za nabavo notranje opreme. Do sedaj so porabili 1206 milijonov dinarjev, po sedanjih cenah pa potrebujejo še 3500 milijonov dinarjev. Največ sredstev prihaja iz občinskega samopriskpevka, pospešene amortizacije ZD Radeče in Laško in prispevka DO Papirnice Radeče.

VZ, Foto, EM



### Škale z novo šolo

V velenjski krajevni skupnosti Škale-Hrastovec so dobili novo osnovno šolo, ki so jo posebej veseli šolarji iz treh krajevnih zaselkov, Škal, Hrastovca in Podljubelja. Letos je bilo v šolo vpisanih 61 otrok, v prihodnjih letih pa pričakujejo, da jih bo vsaj 80. Z novim šolskim letom bo pouk v novi šoli enozimski, saj ima šola štiri učilnice, kabinet, kuhinjo, telovadnico in zbornico, grajena pa je tako, da jo bo v prihodnje mogoče razširiti in spremeniti v osemletko. Šola je v celoti financiral Rudnik lignita Velenje, saj je šlo za nadomestno gradnjo. Stara šola se je zaradi ugrezanja namreč pričela rušiti.

L. OJSTERŠEK



### Laščani ne bodo brez kapelice

Potem ko so kapelico ob savinjskem mostu morali zaradi novega in širšega most porušiti, so se mnogi Laščani ustrašili, da bodo ostali brez kapelice in svetnika Nepomuka, ki je mnoga stoletja nepremično zrl v valove Savinje.

Pa vendarle so bili odgovorni dovolj modri, da niso hoteli vzeti mestu nekaj, s čimer se je skozi stoletja Laško identificiralo. Res, da je za nekatere to le majhna zgradba, ki onemogoča varen promet, za združeno pa je precej več. Končno so odgovorni iz spomeniškega varstva in tisti, ki so zadolženi za promet le sklenili kompromis, tako da v tem času že restavrira kapelico. Povsem enaka bo stala le nekaj metrov od prostora, kjer je stala mnoga desetletja.

VZ, Foto, EM

### Cesta in gasilski dom po etapah

Krajani manj razvite krajevne skupnosti Dobje pri Planini nameravajo posodobiti cesto Zamšljek-Gorica-Repuž, ki je v programu samopriskpevka.

V Dobju so v zadnjih letih največ vložili v posodobitve cest in delno tudi v izgradnjo vodovoda. Cesta je dolga 4 kilometre, vrednost del, ki jih nameravajo opraviti v tem mestu pa je po junijskih cenah 250 milijonov din. Za asfaltiranje ravninskega dela ceste nimajo dovolj denarja, tako da nameravajo asfaltirati le odseke skozi vasi in strme dele, da ne bo z dežjem odnašalo gramoz. Krajani treh vasi so s prostovoljnim delom že pripravili podlago za asfalt, zbrali dodaten denar in tudi pogodba je že podpisana.

BJ



## V SPOMIN

mного prijateljev in znancev, ki niso mogli verjeti, da mu je v trenutku usoda prekrizala življenjske načrte. Načrte je imel, kot jih ima vsak mlad človek. Delal je v poklicu, ki ga je veselil in ga ni sprejemal le kot delovno obveznost. Nič-

## Marjan Smogavec

V štiriindvajsetem letu je tragično ugasnilo življenje Marjana Smogavca, fanta, ki je bil poln življenjske energije in optimizma. Poznali so ga številni Savinčani in mnogi drugi gostje, ki radi obiskujejo Štormanovo gostišče. Nekakšna iskričnost je bila v njegovih očeh, hudomušnost je bila ena izmed njegovih značilnosti, predvsem pa je bil vzoren in dober natak, ki je lahko bil le v ponos in zadovoljstvo znanem gostišču.

Dve leti je že bil zaposlen pri Štormanovih in s svojim delom ter obnašanjem si je pridobil

kolikokrat je dejal, da brez gostinstva ne bi mogel shajati. Sanjal je o tem, da si bo pod zelenim Pohorjem, kjer je doma, kdaj ustvaril kaj zase, nekaj kar bo v ta prelep del slovenske zemlje privabljal popotnike. Žal, se je v trenutku vse porušilo in danes se ga spominjajo njegovi najožji, sodelavci in gostje in prepričan sem, da se ga bodo še dolgo. Z vsem svojim delom in življenjem pa je vsak dan dokazoval, da si tudi gostinski delavci zaslužijo mnogo pohval. Marjan je prav gotovo bil v ponos svojim stanovskim prijateljem! J. V.

## Glavoboli gostincev

Že dolgo je mlečni hit puccina o premalo mastnem mleku, ki je napredaj v naših trgovinah. Toda kako naj ubogi mlekarji vedo kaj bi občani radi, če nekaterim zadostuje mleko z 2,8 tolšče, drugi prisegajo na onega s 3,2, mleko s 3,6 tolšče pa tako ali tako ni več napredaj. S tem pa so mlekarji storili nepopisno škodo gostincem. Onemogočajo namreč normalni delovni proces, zaradi njih pa jih od gostov slišijo tudi natakariče.

Za ponazoritev abstraktnega uvoda navajam poučno zgodbičko, ki kliče po mastnem mleku! Kraj dogajanja: gostilna Pod oboki v Celju. Udeleženci: plavalasa natakariča in štirje primerki mlade generacije. Vrt popolnoma zaseden, gostje pa namazani z neomajno potrpežljivostjo, saj morajo na natakaričo, ki zmedeno teka od mize do mize, čakati vsaj petnajst minut. Na klice kopice mladih gostov, ki so okupirali kar nekaj miz, pa sploh ne reagira, tako da fantje po debelih minutah čakanja zlovoljni odidejo. Najvztrajnejši pa čakajo. In dočakajo - tovarišica natakariča si zapiše, da mora prinesiti kavo s smetano, Coca colo in dva cap-

puccina. Ure vseh štirih akterjev zgodbe gotovo prehitvajo, saj mine precej minut preden ugledajo zopet mlo lice natakariče. Žal je pladenj prazen, njena glava pa tudi - namreč iz nje je izpuhtelo naročilo. Se enkrat pridno kot v šoli ponovijo mladi in mladenke svoje naročilo in čez nekaj minut končno prejmejo pozivljajočo tekočino. Toda namesto cappuccina je v skodelici kava z mlekom. Ob rahlem protestu sitnih mladenk natakariča s skoraj solznimi očmi pojasnjuje kako je mleko, ki ga dobijo v trgovini premalo mastno in da zato sploh ne morejo narediti cappuccina. Čeprav dekleti uslužbenko tolažita, da je cappuccino vendar kava s spenjenim mlekom, ona neomajno tarina nad premalo mlečne tolšče. Gospodični sta kavo z nemastnim mlekom spili, za trdno pa sta se odločili, da bosta izvedeli, kje in iz katerih hlevov dobivajo po skrivnih kanalih mleko ostali gostinci, ki cappuccino še vedno lahko servirajo.

Obljubili sta, da bosta rezultat empirične raziskave nemudoma sporočili plavalasi natakariči Pod oboki.

NATAŠA GERKEŠ

## Pokažite kaj znate

V Dobju pri Planini pripravljajo že 17. prireditev Pokaži kaj znaš, ki bo v nedeljo 30. julija ob 15. uri. V primeru slabega vremena bo predstavljena na naslednjo nedeljo. Prosvetno društvo Dobje vabi vse, ki bi želeli pokazati svoje glasbeno, literarno in druga znanja, da se prijavi do 20. julija.

BJ

## Na Gozdniku so obnovili dom

Člani Lovske družine Gozdnik v krajevni skupnosti Griže bodo 23. julija odprli obnovljeni dom na Gozdniku.

S prostovoljnim delom, ljudje so opravili okrog 3 tisoč udarniških ur, so na Gozdniku uredili prizidek in sanitarije. Vrednost del je okrog 200 milijonov dinarjev. Ob otvoritvi pripravljajo člani lovske družine tudi strelsko tekmovanje.

T. TAVČAR



## Zbrali so se libovški in zabukovski knapi

Že sedmič so se, kot vsako leto ob dnevu rudarjev, srečali libovški in zabukovski knapi. Zaradi slabega vremena 3. julija, so se zbrali minulo soboto v letnem gledališču v Grižah. Osrednji govor je imel predsednik OK SZDL Žalec Milan Zupanc, ki je spregovoril o pomenu srečanja, rudarjenju v teh dveh krajih in o trenutnem gospodarskem položaju v občini in Sloveniji. Najstarejšima in sicer Alojzu Gučku in Ivanu Zoretu, so podelili električne rudarske svetilke. Pripravili so kulturni program, kjer je sodelovala godba na pihala, moški pevski zbor in recitatorji iz Griž.











# Naivnost in preračunljivost

## Zakaj živi Silva Nežmah pod marofom?

Deževalo je tisto sredo, ko je Silva Nežmah, 38-letna brezposelna natakarica s svojo že odraslo hčerjo Bojano, selila svoje velike in lepe omarne dnevne sobe in spalnice, pa kuhinjo in omariče za čevlje in vse drobnarije iz velikega dvoin-polsobnega stanovanja v dve vlažni luknji. V naročje je vzela še svojega triletnega sina Damjana in se odpeljala v prijateljev kamion iz Trubarjeve ulice tja k staremu kmečkemu kozolcu na Lavo. Toda to, da bo slej ko prej morala zapustiti lepo in prostorno domovanje je vedela že vsaj kakšno leto...

Pred letom in pol je namreč postregala vse svoje prihranke in odštela zancu 600 starih milijončkov, da ji je odstopil »svoje« družbeno stanovanje. Pred tem je namreč delala in stanovala za čas sezonskih šestih mesecev v hotelu na Dobrni, potem je našla službo za določen čas v Centrovem bifeju na Lavi, stanovanje pa je krvavo potrebovala. Zase, za svojo sedaj 22-letno hči in za

takrat še malega Damjana. Možakar je potreboval denar za – kot kaže samo enosmerno – potovanje v Avstralijo, pa sta svoje potrebe drug drugemu omogočila.

Silva pravi, da je bila nuja pač huda in je zato papirji niso kaj dosti zanimali, vseliti pa se je vendarle morala zvečer – zaradi sosedov, je rekel prebrisanec. Menda ji je zatrjeval, da ne bo imela problemov, da bi stanovanje obdržala... Toda stanovanje je bilo družbeno – last celjske Cinkarne in Silva je to izvedela kaj kmalu. »Poiskala sem si odvetnika, da mi je nekako podaljševal bivanje na Trubarjevi zdaj za dva, zdaj za tri mesece. Bilo je drago, vendar pa mi je pomagal vsaj toliko, da se mi ni bilo treba seliti na zimo...« pravi Silva, ki je od februarja brez službe, vendar pa do podpore ni upravičena, čeprav je prijavljena na Zavodu za zaposlovanje.

Pravi, da je ves čas sicer iskala drugo stanovanje, vendar ga zaradi malega Damjana ni mogla dobiti. Lani se je prijavila na razpis celjske stanovanjske skupnosti, kjer je



Pred vhodom v Silvino miniaturno kuhinjo na prostem čaka boljše čase pohištvo, ki ga zaenkrat nima kam spraviti. Dva vlažna prostorčka, ki ne premoreta sanitarij, sta že tako prenatrpana. »Vse bo uničeno,« pravi Silva, stanujoča v kmečkem marofu...

trenutno na 123. mestu, vendar pa kot brezposelna do stanovanja ni upravičena... Kljub temu, so ji na stanovanjski bili pripravljene pomagati – žal pa trenutno nimajo na voljo nobenega stanovanja, pravijo pa tudi, da bi bilo

dosti laže, ko bi iskala stanovanje samo zase in za Damjana, ne pa tudi za Bojano, ki pa se ji na svoje še nič ne mudi. Napotili so jo tudi na Zavod za planiranje in izgradnjo Celja, kjer imajo včasih na voljo začasno bivanje

v kakšni hiši namenjeni za rušenje – vendar ji tudi tam tako na hitro niso mogli pomagati...

»Kakšen mesec sem imela na voljo, da izpraznim stanovanje, sicer bi me prisilno izselili. Vendar – kje naj najdem

v enem mesecu stanovanje? Službo si zdaj urejam in mislim, da se bom kmalu spet zaposlila, da bo vsaj en problem manj... Saj bi se verjetno lahko v Rogški Slatini, odkoder sem doma, spet zaposlila v zdravilišču – tam me predobro poznajo, saj sem 17 let delala, če je bilo treba dneve in noči... vendar pa sem iz Rogške, odkoder sem tudi doma, odšla, ker se s sestro, ki je ostala na našem domu, nisva razumeli... Kako naj grem zdaj nazaj?« tarna Silva s solzami v očeh...

Zgodba s solzami... vendar pa ima tudi drugo plat... Silva iz Celja očitno noče nikamor drugam – pravi, da zaradi Damjana, ki je že zaradi selitve preveč trpel in mu noče vzeti še prijateljev, ki jih ima v vrtcu, kamor tudi sedaj, ko je mama doma, redno odhaja. Prav zaradi Damjana, Silva noče ali ne more, kot sama pravi, sprejeti vsake službe, saj ob sobotah in nedeljah nima varstva zanj, Bojana pa noče obremenjevati s tem. »Lastnik« stanovanja se je za mesec dni vrnil na dopust, vendar pa ga Silva ni iskala, čudnega sporazuma o uporabi stanovanja sploh ni poskušala urejati z njim...

»Pa saj nimam nobenih dokazov, nobene pogodbe! Papir, da sem mu dala 600 milijonov je sicer podpisal, ampak kaj naj z njim...« na hitro pove.

Na stanovanjski sploh niso... Silva brez službe... goj, da človek... vanje pri nji... zaposlen.

Denar za... ni problem... mreč, da ima... kaj prihrank... v Nemčiji, kje... ti in pol ko... v plenih... že odrasla... slena v Me... ni mehani... vsak mesec... če. »Bog ne... kla, da slabo... dokler se... vem, da mora... jem, ki ga ima... ravnati...« Ko... terem živi... da bi z delom... dve »marof... neprimerno... ga, bolehnega... vendar pa... da mu bo stan... takšnega stan... služi, raje pla... – še ne ve... dni, odkar je... več drugega... pot pa jo naj... se na stanova... nost, kjer so... ko vedeti, da... bo zaposlila... prišli pogleda... ko živi.

»Neuradna... vijo, da si je... ogledala bolj... stanovanje in... da je zanje...«

Foto: ELM

# Prešmentane citre, kak milo pojo

## Več kot sto citrarjev iz vse Slovenije se je zbralo v Grižah

Griže so v štirih letih postale nekakšen sinonim za renesanso citer, saj je prav to srečanje vzbudilo zanimanje za ta ljudski instrument tako med strokovnjaki, izvajalci in poslušalci. Miha Dovžan, Karli Gradišnik, Mira Omerzel-Terlep, Jasna Vidakovič in še kdo je le nekaj imen, ki so na tak ali drugačen način povezani s citrami in vsi zagotavljajo, da je za njih srečanje v Grižah lep glasbeni dogodek.

Prizadevni organizatorji letošnjega srečanja so se sredi priprav znašli v povsem nepričakanem položaju, ko je že kazalo, da letos te prireditve ne bo. Eden pobudnikov in glavni organizator te prireditve Jože Jan se je namreč smrtno ponesrečil. Kljub temu se je organizacijski odbor odločil, da bo prireditev izpeljal, saj je na ta način najlepše počastil spomin na Jožeta Jana.

Takoj, ko so citrarji izvedeli, kdaj bo letošnja prireditev, so pričele prihajati na DPD Svoboda Griže prijave iz vse Slovenije. Med njimi je bilo veliko že znanih imen, precej pa je bilo tudi novih in kot se je pokazalo na prireditvi, mladih izvajalcev, ki so se šele

pričeli učiti ubirati strune na citrah. Vseeno pa ne bi mogli reči, da je bila zaradi tega prireditev manj zanimiva. Polno gledališče v Grižah je znalo z aplavzi nagraditi tako tiste, ki šele pričenjajo igrati, kot tiste, ki so že pravi virtuozni.

Skoraj pet ur trajajoča prireditev, nastopilo je 38 posameznikov in 15 skupin, bi lahko bila utrujajoča, vendar so citre pritegnile vse. To lahko vsaj sklepamo po tem, da na koncu obiskovalci niso hoteli spustiti z odra zadnje tri nastopajoče Miho Dovžana, Karlija Gradišnika in Mirana Kozoleta. Res lepo je bilo videti in slišati, ko so vsi v taktu ploskali in peli stare ljudske pesmi še tudi potem, ko se je prireditev uradno že končala.

O letošnjem srečanju so povedali: **Mira Omerzel-Terlep**, ena najboljših poznavalk citer in citrarjev na Slovenskem: »Srečanje v Grižah je pravzaprav edina prireditev, kjer lahko pokažejo svoje znanje tisti, ki igrajo citre in tudi tisti, ki ta instrument izdelujejo. Prav je, da na to srečanje prihaja iz leta v leto več mladih, da se med seboj spoznajo in hkrati izmenjajo izkušnje. Zdi se mi primerno, da so griško srečanje zasnovali kot nekakšno revijo in ne kot tekmovanje. Le na

takšen način se lahko vsak predstavi s programom, ki ga je pripravil. Pogrešam pa ožje stike z nastopajočimi. Lahko bi namreč organizirali več pogovorov z mladimi citrarji in tistimi, ki se s citrami ukvarjajo že dalj časa. Moram priznati, da je danes nastopilo veliko mladih obetavnih citrarjev in da smo bili ob njihovih nastopih prijetno presenečeni. Prav tako pa je znalo to igranje nagraditi, z navdušenim ploskanjem, tudi občinstvo.«

**Milan Lesjak** – član organizacijskega odbora: »Prireditev spremljam že od samega začetka in v vseh teh letih smo poskušali najti pravo obliko za to srečanje. Odločili smo se za revijo in mislim, da je to kar prav, saj ni nobene tekmovalne mrzlice, čeprav imamo tudi strokovno skupino, ki pa bolj usmerja in svetuje nastopajočim, predvsem začetnikom, kot pa da bi jih ocenjevala.«

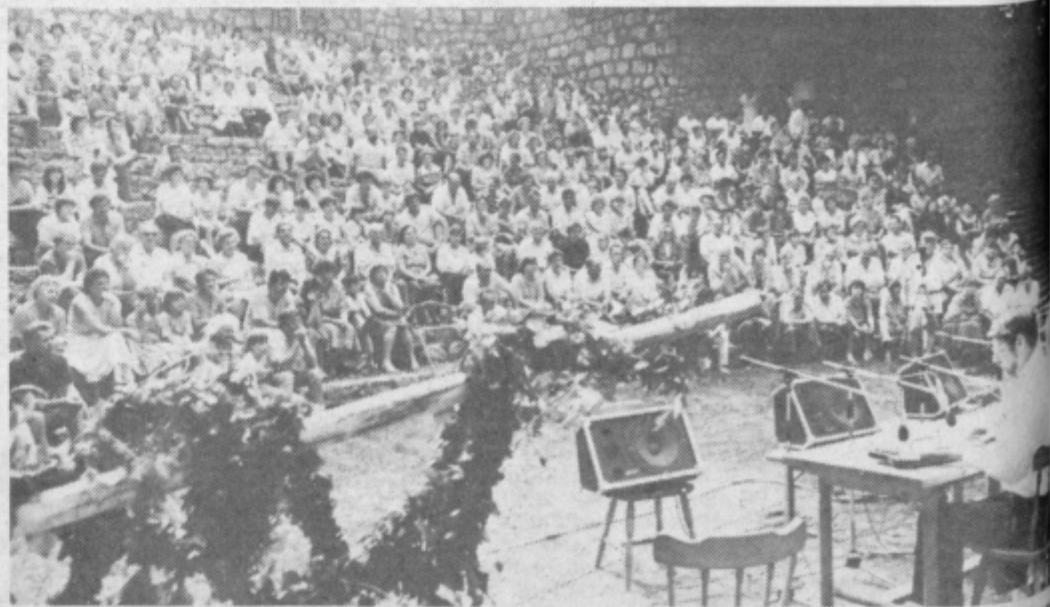
**Viktor Planinc** – citrar iz Trbovelj: »Na citre igram že 60 let, zadnjih nekaj let pa jih tudi izdelujem. Kot zanimivost naj povem, da potrebujem približno 400 ur, preden naredim eno samo glasbilo. To pa mora potem še leto dni počivati, da se utrdi in šele potem lahko pride v roke citrarju.«



Razveseljivo je, da se srečanja udeležijo mladih, ki so si z zanimanjem ogledali tudi stare citre.



Najboljši slovenski citrarji Miha Dovžan, Karli Gradišnik in Miran Kozole so ob koncu še posebno ogreli občinstvo.



Več kot 1200 poslušalcev je vztrajalo debele štiri ure skupaj. Z zanimanjem so spremljali tudi Lešnik in Marjana Marinska iz Titovega Velenja.

# Presajali so zarodke

Uspešen raziskovalni tabor mladih v Šentjurju

V Šentjurski kmetijski šoli, kjer je bilo središče desetdnevnega Kmetijskega raziskovalnega tabora "Šentjur 89" je bilo ustvarjalno živahno. Študenti in mentorji iz ljubljanske Biotehnične fakultete, mariborske Višje agronomske šole in prvič tudi dijaki domače kmetijske srednje šole so vse dni, ločeni po raziskovalnih skupinah, prihajali in odhajali vsak ob drugim času.

Študenti, ki so raziskovali mikrobiološko kakovost mleka glede na različne sisteme molže so odhajali na kozjanskih kmetij v času molže, tisti, ki so merili 150 krav za nalogo »Vpliv tržnosti prireje mleka na zunanost in telesne mere krav« so bili na terenu čez dan. Najzanimivejši je bil prav gotovo pionirski, veterinarski del s presajanjem govejih zarodkov, embriotransferjem. Mentor je bil pionir presajanja zarodkov v Sloveniji, dr. Dominik Petač z ljubljanskega veterinarstva, s pomočjo Andreja Stopar, sicer Celjanke. Podatke iz raziskovalnih nalog so na koncu raziskovalniško obdelali in dokončni podatki iz raziskovalnih nalog bodo znani po nekaj tednih.

Na taboru so prvič sodelovali dijaki šentjurske kmetijske šole in tudi dijaki iz mariborske. »Na terenu so se učili kako se jemljejo vzorci in potem spoznavajo pri obdelavi podatkov smisel zbiranja in poznejše obdelave, praktična, teoretična znanja pa udeleženci v praksi.« povedala Adrijana Zupanc, njihova učiteljica živalske proizvodnje, ki je bila na taboru zadolžena po strokovni plati. »Namen in cilj tabora je, da v našem kmetijstvu izboljšamo stanje, ki ga kažejo nekateri rezultati in raziskave. V občinski konferenci si prizadevamo, da se na pretežno kmetijskem šentjurskem področju položimo izboljša, da kmetu pokazamo kako in kaj,« je dejal predstavnik letošnjega prireditelja, sekretar šentjurskih mladincev Darko Cerovski.

## Higiensko mleko

Problematika higienskega pridobivanja mleka je pri nas še vedno na dnevnem re-



Adrijana Zupanc

du. O tem pričajo težave pri pridelavi mleka in tudi neustrezne kakovosti in obstojnosti mlečnih izdelkov. Z druge strani se pojavlja nejevolja tistih rejcev, ki zaradi slabe mikrobiološke slike dobijo takšno mleko slabo plačano. Z študentom živinoreje, Janezom Jeretino iz

Glede embriotransferja, presajanja zarodkov, zastajamo tako za zahodom kot tudi za vzhodom, ocenjuje univerzitetni profesor Dominik Petač z ljubljanskega veterinarstva, ki je slovenski pionir presajanja zarodkov. Po prvih poskusih na Gorenjskem, je presajanje na Kozjanskem še vedno slovenska novost. Za kaj gre? Dobre krave semeniijo z najboljšimi biki in iz teh krav presadijo nato zarodke v druge krave. Četudi so te slabše kakovosti, bo imelo tele dobre lastnosti plemenskih staršev. Dr. Petač je o tej metodi predaval v Šentjurju že letos spomladi.

Kamnika sva se pogovarjala o njegovih ugotovitvah s sedmih kozjanskih kmetij s tržno pridelavo mleka: »Za raziskovalno nalogo o mikrobiološki sliki kakovosti mleka smo se odločili zaradi zelo slabih rezultatov v šentjurski občini, saj je od 772 vzorcev bilo kar 43,3 odstotka takšnih z nad 3 milijone mikroorganizmov na mililiter.« Pomen raziskovalne naloge je opozarjanje na tiste dejavnike, ki največ prispevajo k onesnaževanju mleka. »Rezultati naloge bodo odraz dejanskega stanja higiene pridobivanja mleka in nakazane bodo tudi možno-



Darko Cerovski

sti njihovega odpravljanja.« Druga skupina študentov in dijakov s področja živinoreje je opravila meritve zunanosti krav, ki bodo obdelane tako, da bodo dobili podatke o vplivu tržnosti prireje mleka na kmetijo glede zunanosti in telesne mere krav. »Namen naloge je predvsem, da ugotovimo ali kmetije, ki oddajajo večjo količino oddanega mleka imajo tudi drugačne krave ali pa je ta večja količina oddanega mleka posledica večjega števila živali v hlevu,« ugotavlja študent Miran Kastelic iz Ševnice.

## Na zahodu nič novega

Veterinarsko skupino, ki je presajala goveje zarodke na desetih kmetijah v občini smo našli pri kmetu Jožetu



Dijaka Tomaž Košec iz Polzele in Gregor Ušen iz Šempetra zbirata telesne mere krav za raziskovalno nalogo.

Vogi v Gorici pri Slivnici, kjer so presajanje pravkar opravili. Skupaj smo se napotili mimo Ponikve na Dolgo goro k rejcu Ivanu Žnidarju, po domače k Presterškovim, kjer so sicer pravkar ometavali hišno pročelje. To je pretežno živinorejska kmetija, z mlečno proizvodnjo. V hlevu je 18 krav, 10 plemenskih brestastih telic in še deset mlajših teličk. Dr. Petač je v telico Šindo presadil zarodek bikovske matere Šibe, visokovredne živali, ki je v tem ciklusu dala 10 zarodkov. Franc Zapušek, šentjurski veterinar iz veterinarske skupine z eno samo študentko na taboru je povedal, da so po inventuri krav in telic, ki so jo začeli 9. junija sestavili program obiskov in tretiranja bikovskih mater: »Obiskov je bilo več, ker je bilo treba sinhronizirati estrus. Presajanje je pogoje-

no s hormonalnim ravnotežjem tako krav, ki dajejo zarodke in tistih, ki jih sprejemajo, zato morajo biti v istem reprodukcijskem ciklusu.«

## Ima presajanje za Šentjur prihodnost?

Kakšne so možnosti presajanja pri nas, natančneje na Šentjurskem, sem vprašal dr. Petača: »Nisem bil povsod na tem vašem lepem koncu, videl pa sem nekaj zelo lepih kmetij in tudi zelo lepih živali, tako da bi se v teh preusmerjenih kmetijah vsekakor dalo od najboljših živali dobiti več odličnih potomcev, na teh pa postopoma graditi takoimeno novo matično čredo, s katero bi lahko pričakovali potem večjo proizvodnjo. Z upoštevanjem drugih meril, kot

zdravja, tudi bolj zdravo čredo.« Na dveh kmetijah od desetih iz programa, je veterinarska skupina izbrala dve bikovski materi, na ostalih so potem presadili. »Ena od stimulacij je bila uspešna, tako da smo pridobili 10 zarodkov.« Dr. Petač, mentor veterinarske skupine je povedal tudi o drugem v okviru veterinarskega dela tabora, namenjenem spremljanju reprodukcije oziroma ugotavljanju nekaterih vplivov na samo razmnoževanje pri govedu: »Kolegica zbira podatke predvsem o živalih, ki se semenijo in o posestvih. Na osnovi teh podatkov bomo potem skušali ugotoviti vzroke za nekoliko manjšo plodnost v posameznih hlevih.«

BRANE JERANKO  
Foto: EDO EINSPIELER

## JANEZ CVIRN

# Družabno življenje v Celju pred I. svetovno vojno

## Koncerti, razstave

Poleg petja v Celju zasledimo od časa do časa tudi koncerte resne glasbe.

Mestna godbena kapela je bila namreč izredno kvalitetna in je poleg vsakotredenskih promenadnih koncertov v mestnem parku, prirejala enkrat mesečne večere komorne glasbe, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano Kazine in od leta 1907 Nemške hiše. Slovenci,

ki so si ustanovili svoje godbeno društvo šele 1906, pa so si morali pomagati z gostovanji komornih zasedb iz Ljubljane in Maribora. Ko je leta 1897 izvedla ljubljanska opera v novozgrajenem Narodnem domu Rigolletto, so se ga celjski Slovenci še dolgo časa z nostalgijo spominjali. Položaj se je nekoliko izboljšal šele po ustanovitvi celjske podružnice Glasbene

matice v ljubljani (1909), ki je poskušala s t.i. šolskimi koncerti izpolniti dvojni cilj: staršem in podpornikom zavoda prikazati učne uspehe, na drugi strani pa ustvariti koncertno občinstvo, ali kot je zapisal 1909 Narodni dnevnik: vzgajati »naše ljudi za razumevanje posameznih skladb«.

Občasno so se v Celju pojavljale tudi slikarske razstave, kot npr. leta 1912 razstava znanega slikarja K. Damianosa v Nemški hiši (domači slikarji in tudi fotografi so velikokrat razstavljali svoje

izdelke kar po izložbah trgovin), nadalje cirkusi in od leta 1896 tudi potujoči kinematografi, ki so od prve kino predstave oktobra 1896 v hotelu Beli vol vsako leto znova navduševale radovedno

»Nam otrokom je bila zelo pri srecu »Glazija«, docela odprt travnik s klopcami v drevoredu. Semkaj so prihajali cirkusi, tu je potujoči kino razprostrl svoj platneni šotor in se zavrtel vrtljak z bučno godbo, tu so taborili cigani. Tudi vojaki 87. pehotnega polka so se vežbali na njej, pa tudi nogometna žoga si je našla tu prostora. Na zimo pa je vsa ta »gmajna« postala drsališče, ki so se ga posluževale tudi mestne dame s rokami v toplih muffih ali pa sede na sankastem stolu, ki so ga pred sabo potiskali drsalci - kavalirji ali pa najeti ljudje.«

(F. Roš: Iz učenčevih spominov, Osemdesetletnica prve slovenske šole v Celju, Celje 1955)

celjsko občinstvo. V letih pred prvo svetovno vojno je bilo zanimanje Celjanov za kinematografijo tolikšno, da se je občina odločila zgraditi lasten kino teater, od leta 1915 pa je deloval kino tudi v Sokolskem domu v Gaberjih.

Prihodnjič:  
Delovalo skoraj sto društev



Veterinarska skupina: šentjurski veterinar Franc Zapušek, mentorja Andreja Stopar in dr. Dominik Petač ter drugi pred presajanjem govejega zarodka.



Turnarska slavnost 1910. leta v Celju.

## Pionirski etnološki tabor

**Raziskovanje stare obrti v Podsredi je bilo lepo, resno in koristno delo**

Marsikatero kmečko domačijo v Podsredi je minuli teden presenetil obisk skupine mladih, učencev sedmih razredov šmarskih osnovnih šol, ki so se najprej predstavili, potem pa veliko spreševali in si vse skrbno beležili. Strah in nezaupanje ob nenapovedanem obisku je kar kmalu minil in beležnice so postajale iz ure v uro bolj popisane s podatki, opombami, odgovori na vnaprej pripravljena vprašanja. In tako je nastajala raziskovalna skupinska naloga v času pionirskega etnološkega tabora Podsreda 89 v organizaciji in pod strokovnim vodenjem DO Spominski park Trebče ter Pokrajinskega muzeja iz Celja.

Za šolarja, ki ga veseli raziskovalno delo in ki se zanima za preteklost, za življenje dedov in pradedov, so takšne počitnice naravnost čudovite. Takšnih šmarskih osnovnošolcev je bilo letos na taboru Podsreda 12, iz vsake šmarske šole po dva sedmošolca, razen iz Rogaške Slatine. Dopoldne so delali, raziskovali, popoldne, večer in noč pa so preživljali v nekdanjem brigadirskem naselju ob osnovni šoli v Bistrici ob Sotli. Ves teden, od 2. do 8. julija. In vse je bilo krasno, če odmislimo da so bili brez vode. Neurje je namreč ta del šmarske občine močno prizadelo.

Kaj se skriva pod nazivom pionirski etnološki raziskovalni tabor Podsreda 89?

Učenci so imeli nalogo ugotoviti, katere so tiste domače obrti, ki so izumrle in zakaj je do tega prišlo, katere obrti bi bilo mogoče ponovno oživiti in katere sploh ne, ter katere so se ohranile do danes. Poleg ohranjanja naše dediščine so imeli učenci



**Marija Pavkovič, Spominski park Trebče, vodja tabora:** »S tabori, kakršen je ta v Podsredi, nameravamo v prihodnjih letih, postopoma, obdelati celotno občino Šmarje pri Jelšah, gradivo, ki ga zbiramo pa bomo uporabili v Gospodarski zbornici Slovenije, kjer nastaja banka teh podatkov. Sicer pa je delo z mladimi prijetno, delajo zavzeto, resno, pravo raziskovalno delo je to...«

ves čas v mislih tudi razvoj turizma na območju Spominskega parka Trebče. Do kakšnih ugotovitev so prišli mladi in njihovi mentorji?

Pletarstvo je še najbolj ohranjeno, vendar pa je tudi ta stara obrt obsojena na propad. S pletenjem se ukvarjajo le stari ljudje, mladim ni da bi se tega naučili. Predeleva lanu je bila ohranjena vse do druge vojne, zdaj je mogoče najti le še zelo stare izdelke. Nekoč močno zastopano lončarstvo bo prav tako vsak čas zatonilo, kolarstvo pa je ena tistih obrti, ki je že izumrla. Tisti, ki se s katero od še živečih obrti ukvarjajo danes, so se dela in spretnosti naučili od prednikov, v šole niso hodili. Večina jih počne to za kratek čas v poznih letih življenja, mlajši pravijo, da bi robe, izdelkov sploh ne imeli kje prodajati. Nekoč živahnih sejmov na Šmarskem ni več. Naši šolarji so srečali tudi nekaj kovačev, ki pa se danes s konji bolj malo ukvarjajo, saj je danes srečati konja že prava

redkost. Spoznali pa so tudi nekaj zelo starih domačij, z značilno idilično kozjansko gradnjo in arhitekturo in bili so nad njimi sila navdušeni. Prav tako nad starim Levstikovim mlinom in mlinarjem, ki ga bosta družbena pomoč in interes obvarovala pred propadom.

Marsikaj lepega, zanimivega in tudi žalostnega so udeleženci tabora doživeli v tednu dni. Gledati trhle in suhe korenine narodove biti pač za mladega človeka ne more biti lep in spodbuden prizor. In morda nas bodo prav mladi zganili in opozorili, da je odnos do naše dediščine tudi naše ogledalo.

MARJELA AGREŽ  
Foto: EDO EINSPIELER



Skupina v sestavi Aleš Inkret, Tonček Vahčić, Mateja Gril in Olga Čepin je obiskala lončarja Antona Moškona, ki pa se s to obrtjo več ne ukvarja, je pa ob obisku pokazal prava redkost, zato so ga leta 85 prikazali na etnološki razstavi na Dunaju.

### Starši mi ne dovolijo

- igrati se z nožem (PETER)
- lagati in krasti (KRISTJAN)
- voziti se z motorjem (JANEZ)
- pretepati mlajšo sestro (MATEJ)
- potepati se po mestu (MONIKA)
- iti kam brez vprašanja (MATJAŽ)
- zapravljati denar po nepotrebem (HELENA)
- razgrajati po stanovanju (URBAN)
- norčevati se iz starejših ljudi (ALENKA)
- goljufati druge (GUSTI)
- posojati svoje kolo (DARKO)
- odpirati vrata neznanemu človeku (BORIS)

UČENCI 5. r.  
OŠ Edvard Kardelj  
Slovenske Konjice

### Nesreča na šolskem hodniku

Med odmorom sem tekal po hodniku. Naenkrat je nasproti pritekla Tonči in že sva se zalela. Tonči se je prijel za usta, jaz pa za glavo in oba sva glasno jokala. Pritekli sta tovarišici. Mene je peljala v pisarno, kjer mi je krvavečo rano očistila in me obvezala. Tončiju sta se zlomila dva zoba. Mamica me je peljala k zdravniku. Tam mi je zdravnica rano očistila in iz nje izvlekla pol zobka, nato pa je rano zašila s tremi šivi. Doma uživam tabletko Penbritin in kmalu bom zdrav. Hudo mi je, da je moral Tonči zgubiti lepa zobka. Po hodniku pa ne bom več tekal s takšno hitrostjo.

MATEJ OJSTERSEK, 2. r.  
OŠ Kompole

### Moje počitnice

Med počitnicami bom šel v hribe, ker se zelo rad sprehajam in plezam. Šli bomo tudi na bazen. Julija bom šel s stricem na morje, kjer bomo do 15. avgusta. Med počitnicami imam tudi rojstni dan. Star bom devet let. Svoje prijatelje iz Košnice bom povabil na piknik. Zvečer bomo ob ognju pekli klobase in se zabavali ponoči. Tudi druge dneve bom lahko dlje bedel. Med počitnicami bomo imeli vsi skupaj več časa za pogovore in igre. Mamica in ati ne bosta utrujena, ker bosta imela dopust. Mislim tudi na šolo, bral knjige iz knjižnice in prelistaval šolske knjige za 3. razred.

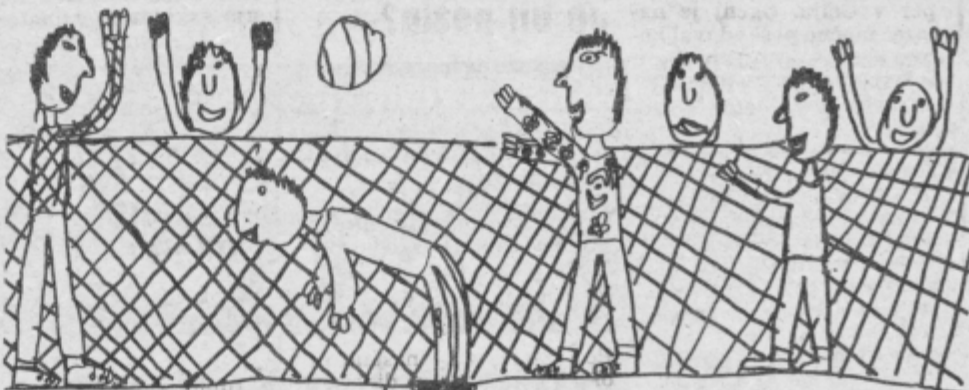
MIHA PALIR, 2. r.  
OŠ Fran Kranjc  
Celje

### Prepevanje v naravi

V pevski zbor sem se vključil že v prvem razredu. Ves čas sem no obiskujem vaje, ki jih imamo v šoli. Večinoma hodim tja z seljem, včasih pa je to obveznost, ki me malo obremenjuje.

Tokrat smo prvič združili našo skupino s koristnim. Odpravili smo se na pevske vaje v naravo v Logarsko dolino. Ogledali smo slap Rinka. Nad šumenjem slapu in pršenjem vodnih kapljic smo bili zelo navdušeni. Tu je namreč skoraj nedotaknjena in zato tudi voda čista in hladna. Svojemu smo jo morali tudi poskušati. Priznam, da mi je bila bolj kot klorirana iz vodovoda. In smo bili dobro razpoloženi in smo pevci, je pesem kar se privrela iz naših grl. Vrnili smo se h koči, kjer smo še nekaj prepevali in dobili tudi nekaj slušalcev. Naslednji dan smo imeli intenzivne pevske vaje, sploh niso bile napore, saj smo imeli lep razgled na Savinjske Alpe. Ker pa je Logarska dolina izletniška točka in prihajajo tu različni ljudje, so njene lepote okrnjene. Neodgovorno odmetujejo papirčke, vrečke in posušljajo, da so za to koši. Čutili smo da moramo nekaj storiti. Odpravili smo se na očiščevalno akcijo in pobirali smeti. Sledila je tudi nagrada – vsak je dobil sladkarijo.

SABINA STIPČIČ, 3. r.  
OŠ Veljko Vlahovič



Pionirje pri igri je narisal ANDREJ PUKŠIČ iz 3. razreda OŠ Stranice.



**Ljubljanska banka**  
Splošna banka Celje

## Spremembe mejnih zneskov

Ljubljanska banka – splošna banka Celje obvešča, da je Združenje bank Jugoslavije sprejelo sklep o spremembi mejnih zneskov pri poslovanju s čeki po tekočih računih občanov in s hranilnimi knjižicami.

**Minimalni znesek**, na katerega se lahko poslej glasi ček je 100 tisoč dinarjev.

**Maksimalni znesek** pri gotovinskem izplačilu čeka v podružnicah Ljubljanske banke je poslej 2 milijona dinarjev, v drugih bankah pa 800 tisoč dinarjev.

**S hranilne knjižice** lahko varčevalci brez primerjave poslej dvignejo 2 milijona dinarjev.

**Maksimalni znesek** pri brezgotovinskem plačilu s čekom pa je povišan na 2 milijona dinarjev.

**V enoti**, kjer imajo imetniki svoj tekoči račun je dvig še vedno neomejen.

Vse naštetje spremembe pričnejo veljati v soboto, 15. 7. 1989.

## Sodoben servis v Rogaški Slatini

**Novi Petrolov bencinski servis ob rogaški obvoznici ponuja tudi neosvinčeni bencin**



Ob pravkar odprti obvoznici v Rogaški Slatini stoji tudi nov, sodoben Petrolov objekt, bencinski servis, ki so ga veselili tako motorizirani turisti, gostje in občani, kot Petrolovi delavci, črpalkarji, kot smo jim vajeni reči.

Privlačnemu videzu novega bencinskega servisa daje pečat zlasti »tehnologija« z novimi, digitalnimi števeci na črpalkah, ki so s tem prilagojene sodobnemu načinu tovrstnega poslovanja. Dobrodošla novost v prostornem objektu je tudi prodaja neosvinčenega bencina, po katerem segajo zlasti ekološko nekoliko bolj osveščeni tujci, ki pa jih v turistični Rogaški Slatini ni malo. Novi Petrolov servis, ki je pravzaprav nadomestilo za starega, ki so ga v osrčju Rogaške Slatine zaprli, pa ponuja tudi širši izbor tako imenovanega dodatnega asortimana.

Najnovejši Petrolov bencinski servis je odprt ves dan, od 6. do 20. ure, tudi ob nedeljah in praznikih. Otvoritev servisa je bila minuli četrtek, skupaj z rogaško obvoznico.









## Klavdija s harmoniko

Na zadnjem letem uređništvu v Strmci nas je prijeto presenetila Klavdija Navršnik iz Strmca. Na harmoniko je namreč zaigrala nekaj skladb, zraven pa je tudi zapela. Prav gotovo bo mojej mladi glasbenici še bližjaji, saj sodi med talente, ki jih štejemo za skrite.

## Fantje in dekle treh dolin

Ime ansambla je prava prav fantje treh dolin, saj v njem igrajo glasbeniki iz dravske, mislinske in mežiške doline. To so vodja ansambla Konrad Doler, ki igra klarinet, saksofon, flauto, kitaro igra Pavle Štumberger, v trobento piha Boris Mlakar, na bobne in bas igra Berti Zagernik, bas kitaro igra Ivan Štumberger, na

harmoniko in klaviature pa Marjan Brankovič. Kljub temu, da večina članov te skupine tudi prepeva, so k sodelovanju povabili še pevko Zorko Vrabič.

Ansambel letos slavi 25. obletnico svojega delovanja, ki so jo obeležili tudi z izdajo kasete. Tudi za to kaseto je glasbo napisal vodja ansam-

bla Konrad Doler, tekste pa je prispeval Ivan Sivec.

Fantje treh dolin igrajo predvsem na območju, kjer so doma, vendar so nastopali tudi že v drugih krajih naše domovine ter v sosednjih državah. Dvakrat pa so bili tudi preko luže, saj so gostovali v Združenih državah Amerike in v Kanadi.



Obnovljeni celjski ansambel Kaya je v petek nastopil v Casablanci. Zadnje zasedbo sestavljajo Branko Kosta Mihajlovič, Mitja Korber, Evgen Oparenovič, Boris Kos in Mitja Telič. V svojem programu imajo skladbe ZZ Top, Bad Company, Free, Erica Claptona, Adamsa, Rotha - skratka, vroči rok • Viki Ašič mlajši bo mogo-

če še letos odšel v Kanado, kjer naj bi pomagal mladim zdolcem pri učenju igranja na frajtonerico • Ansambel Vikend je posnel skladbo Pivo in cvetje, ki lepo sovpada s 25. obletnico te prireditve v Laškem. Tudi sicer, bo ob tej prireditvi ta ansambel zabaval goste na vrtu Hotela Savinja • Zdravko Geržina, nekdanji alfa in omega Harmo-

nije iz Maribora je prišel na svoje. Prav gotovo bo vsaj tako uspešen kot je bil prej • Zadnje glasovanje Radia Celje za Lojtrca domačih je bilo zelo uspešno za domače izvajalce, saj so največ glasov dobili ansambel Braneta Klavžarja (ki tudi vodi na Lojtrci domačih), Karli Građišnik in ansambel Mira Klinca •

## TV SPORED

**NEDELJA, 16. 7. 89**  
Program: LJ1  
10.10-13.55 in 14.35-23.05 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 9.15 VIDEO STRANI; 9.25 OTROŠKA MATILJA; 9.25 ŽIV ŽAV; 10.15 NEVARNI ZALIV, ponovitev angleško-avstralske nanizanke, 8/13; 10.45 Ženska Pavic: BOLJŠE ŽIVLJENJE, nadaljevanje TV Beograd, 6/14; 11.30 DOMAČI ANSAMBI: ANSAMBEL BRANETA KLAVŽERJA; 12.00 KMETIJSKA ODVAJA TV ZAGREB; 13.00 SAN REMO '89, glasbenoglasbena oddaja; 13.45 VIDEO STRANI; 14.50 VIDEO STRANI; 15.00 MARJANCA, 2. del, glasbenoglasbene prireditve; 15.55 M. Zinnerova: ŽPISANI SOLI, čehoslovaška nadaljevanje, 6/13; 17.00 TV DNEVNIK 1; 17.05 POSLOVNE INFORMACIJE; 17.10 OPIČJE NORČUJE, ameriški film (ČB); 19.05 EP VIDEO STRANI; 19.10 RISANKA; 19.20 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 19.25 TV OKNO; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 ŽRČALO TEDNA; 20.15 EPP; 20.20 Mioging Karadžić: TEŽAVE Z LEDENIMI GORAMI, anim. dokumentarna serija, 2/3; 20.35 DOLGA POKAL, VATERPOLU, posnetek iz Omišalja; 20.35 FINA POKAL; 20.40 NE BI ME IMELI RADI, 6. oddaja; 18.40 SPRED ZA OTROKE IN MLADJE; 18.50 ROBIN IN ROZI; 18.55 EPP; 22.00 TV DNEVNIK 3; 22.15 VREME; 22.20 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 22.25 POLETNA NOČ: SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nemška nadaljevanje, 44/46; HOOPERMAN, ameriška nanizanka, 7/13; 1.25 VIDEO STRANI

**SREDA, 19. 7. 89**  
Program: LJ1  
16.15-1.35 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 16.30 VIDEO STRANI; 16.40 POLETNA NOČ, ponovitev nadaljevanje; 16.40 SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nemška nadaljevanje, 44/46; 17.30 NENAVIDNE ZGODBE, angleška nanizanka, 7/10; 18.00 TV DNEVNIK 1; 18.05 POSLOVNE INFORMACIJE; 18.10 TV MOZAIK; SLOVENC V ZAMEJSTVU; 18.10 SPRED ZA OTROKE IN MLADJE; 18.40 ROBIN IN ROZI; 18.55 EPP; 22.00 TV DNEVNIK 3; 22.15 VREME; 22.20 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 22.25 POLETNA NOČ: SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nemška nadaljevanje, 44/46; HOOPERMAN, ameriška nanizanka, 7/13; 1.25 VIDEO STRANI

**ČETRTEK, 20. 07. 89**  
Samo za JRT 2  
20.00 V SPOMIN COUNTU BASIEJU

**Program: LJ1**  
16.15-1.25 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 16.30 VIDEO STRANI; 16.40 POLETNA NOČ, ponovitev nadaljevanje; 16.40 SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nemška nadaljevanje, 44/46; 17.30 HOOPERMAN, ameriška nanizanka, 7/13; 18.00 TV DNEVNIK 1; 18.05 POSLOVNE INFORMACIJE; 18.10 TV MOZAIK; PO SLEDEH NAPREDKA; NA PRAGU 21. STOLETJA, 6. oddaja; 18.40 SPRED ZA OTROKE IN MLADJE; BENDJI, AMERIŠKA NANIZANKA, 7/13; 19.05 EP VIDEO STRANI; 19.10 RISANKA; 19.20 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 19.25 TV OKNO; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 CH. DICKENS; POVEST O DVEH MESTIH, angleško-francoska nadaljevanje, 3/4; 20.55 EPP; 21.00 TEDNIK; 21.50 TV DNEVNIK 3; 22.05 VREME; 22.10 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 22.15 POLETNA NOČ: SCHWARZWALDSKA KLINIKA, 46. - zadnji del nemške nadaljevanje; LETEČI CIRKUS MONTYJA PYTHONA, angleška nanizanka, 7/13; 1.15 VIDEO STRANI

**TORÉK, 18. 7. 89**  
Program: LJ1  
16.10-2.25 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 16.25 VIDEO STRANI; 16.35 POLETNA NOČ, ponovitev nadaljevanje; 16.35 SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nemška nadaljevanje, 43/46; 17.30 'ALO, 'ALO, angleška nanizanka, 7/13; 18.00 TV DNEVNIK 1; 18.05 POSLOVNE INFORMACIJE; 18.10 TV MOZAIK; DA NE BI BOLELO: BRONHIALNA ASTMA; 18.30 SPRED ZA OTROKE IN MLADJE; 18.30 M. Čanak: CIRULE-ČARULE: ČAROBNE SKRIVNOSTI, 12. oddaja; 18.35 RAD BI, DA BI ME IMELI RADI; 19.00 EP VIDEO STRANI; 19.05 RISANKA; 19.20 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 19.25 TV OKNO; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 C. Barma: KLAN, francoska nadaljevanje, 4/6; 21.05 EPP; 21.10 OMIZJE; PRAVICA DO SPLAVA SPET NA PREPIHU? 22.50 TV DNEVNIK 3; 23.05 VREME; 23.10 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 23.15 POLETNA NOČ: SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nemška nadaljevanje, 44/46; NENAVIDNE ZGODBE, angleška nanizanka, 7/10; 2.15 VIDEO STRANI

**SREDA, 19. 7. 89**  
Program: LJ1  
16.15-1.35 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 16.30 VIDEO STRANI; 16.40 POLETNA NOČ, ponovitev nadaljevanje; 16.40 SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nemška nadaljevanje, 44/46; 17.30 NENAVIDNE ZGODBE, angleška nanizanka, 7/10; 18.00 TV DNEVNIK 1; 18.05 POSLOVNE INFORMACIJE; 18.10 TV MOZAIK; SLOVENC V ZAMEJSTVU; 18.10 SPRED ZA OTROKE IN MLADJE; 18.40 ROBIN IN ROZI; 18.55 EPP; 22.00 TV DNEVNIK 3; 22.15 VREME; 22.20 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 22.25 POLETNA NOČ: SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nemška nadaljevanje, 44/46; HOOPERMAN, ameriška nanizanka, 7/13; 1.25 VIDEO STRANI

**ČETRTEK, 20. 07. 89**  
Samo za JRT 2  
20.00 V SPOMIN COUNTU BASIEJU

**Program: LJ1**  
16.15-1.25 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 16.30 VIDEO STRANI; 16.40 POLETNA NOČ, ponovitev nadaljevanje; 16.40 SCHWARZWALDSKA KLINIKA, nemška nadaljevanje, 44/46; 17.30 HOOPERMAN, ameriška nanizanka, 7/13; 18.00 TV DNEVNIK 1; 18.05 POSLOVNE INFORMACIJE; 18.10 TV MOZAIK; PO SLEDEH NAPREDKA; NA PRAGU 21. STOLETJA, 6. oddaja; 18.40 SPRED ZA OTROKE IN MLADJE; BENDJI, AMERIŠKA NANIZANKA, 7/13; 19.05 EP VIDEO STRANI; 19.10 RISANKA; 19.20 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 19.25 TV OKNO; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 CH. DICKENS; POVEST O DVEH MESTIH, angleško-francoska nadaljevanje, 3/4; 20.55 EPP; 21.00 TEDNIK; 21.50 TV DNEVNIK 3; 22.05 VREME; 22.10 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 22.15 POLETNA NOČ: SCHWARZWALDSKA KLINIKA, 46. - zadnji del nemške nadaljevanje; LETEČI CIRKUS MONTYJA PYTHONA, angleška nanizanka, 7/13; 1.15 VIDEO STRANI

**Program: LJ2**  
17.30 SATELITSKI PROGRAMI - POSKUSNI PRENOSI; 19.00 DOMAČI ANSAMBI: ANSAMBEL BRANETA KLAVŽERJA, ponovitev; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 PREMOR; 20.05 ŽARIŠČE; 20.35 SKUPŠČINSKA KRONIKA; 20.55 FURMANŠKI PRAZNIK POSTOJNA '89, ponovitev; 22.30 DP V PLOVANJU, posnetek iz Reke; 23.10 SATELITSKI PROGRAMI - POSKUSNI PRENOSI (do 1.30)

**SOBOTA, 22. 07. 89**  
Program: LJ1  
9.35-11.50 in 13.50-1.40 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 9.50 VIDEO STRANI; 10.00 TINE IN NEJC V ETNOGRAFSKEM MUZEJU, otroška oddaja; 10.40 MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL CELJE '89, množični koncert; 11.40 VIDEO STRANI; 14.05 VIDEO STRANI; 14.15 KAKO ZELENJA JE BILA MOJA DOLINA, ameriški film (ČB); 16.10 POLETNA NOČ, ponovitev nadaljevanje; B. KERBY: MAMILO JE SMRT, ameriška nadaljevanje, 1/4; 17.10 TEDNIK, ponovitev; 18.00 TV DNEVNIK 1; 18.05 POSLOVNE INFORMACIJE; 18.10 SPRED ZA OTROKE IN MLADJE, ponovitev; 18.10 ROBIN IN ROZI: GLASBENIKA, angleška lutkovna igra; 18.20 BENDJI, ameriška nanizanka, 7/13; 18.45 ZLATARJEVO ZLATO, lutkovna igra; TV Zagreb, 2/6; 19.00 EP VIDEO STRANI; 19.05 RISANKA; 19.20 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 19.25 TV OKNO; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 UTRIP; 20.15 EPP; 20.20 ŽREBANJE 3 x 3; 20.30 ŽIVELA SVOBODA, slovenski film; 22.05 EPP; 22.10 TV DNEVNIK 3; 22.25 INFORMATIVNA ODVAJA ZA GOSTE IZ TUJINE; 22.30 POLETNA NOČ: B. KERBY: MAMILO JE SMRT, ameriška nadaljevanje, 2/4; SAMO BEDAKI IN KONJI, angleška nanizanka, 7/13; 1.30 VIDEO STRANI

**Program: LJ2**  
17.30 SATELITSKI PROGRAMI - POSKUSNI PRENOSI; 19.00 KAKO BITI SKUPAJ, ODVAJA TV NOVI SAD; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 OPERNI VEČER; 21.30 POROČILA; 21.35 ODVAJA O KULTURI; 22.05 ŠPORTNA SOBOTA; 22.25 KRONIKA DUBROVNIŠKIH POLETNIH PRIREDITEV; 23.10 DP V PLOVANJU, posnetek z Reke (do 0.20)

## RADIO CELJE

**Četrtek, 13. 7.:** 8.00 Poročila, 8.30 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek; **Popoldanski spored:** 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 18.00 Glasbeni predvečer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

**Petek, 14. 7.:** 8.00 Poročila, 8.30 Petkov mozaik, 10.00 Poročila, 10.10 Žveplometer, 11.00 Zaključek; **Popoldanski spored:** 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.15 Lestvica zabavnih melodij, 18.00 Glasbeni predvečer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

**Sobota, 15. 7.:** 8.00 Poročila, 8.45 Val iz Butal, 8.30 Kuharski kotiček, 10.00 Poročila, 10.30 Filmski sprehodi, 11.00 Zaključek, 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.15 Lestvica zabavnih melodij, 18.00 Glasbeni predvečer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

**Nedelja, 16. 7.:** 8.00 in 9.00 poročila, 9.45 Val iz Butal (ponovitev), 11.00 Žveplometer (ponovitev), 11.30 Kmetijska oddaja, 12.30 iz domačih logov, 13.00 Poročila, 13.05 Čestitke in pozdravi, 15.00 Zaključek sporeda.

**Ponedeljek, 17. 7.:** 8.00 Poročila, 8.30 Športno dopoldne, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek; **Popoldanski spored:** 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica domačih viž, 18.00 Glasbeni predvečer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

**Torek, 18. 7.:** 8.00 Poročila, 8.30 iz sveta glasbe, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek; **Popoldanski spored:** 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 18.00 Glasbeni predvečer na RC, 19.00 Zaključek sporeda.

**Sreda, 19. 7.:** 8.00 Poročila, 8.30 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.15 Koledar prireditve, 11.00 Zaključek; **Popoldanski spored:** 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Studio CE, 19.00 Zaključek sporeda.

Radio Celje oddaja na FM frekvenci 100,3 MHz in na SV frekvenci 963 KHz.

## RADIO CELJE 35 let zrelosti ustvarjalnosti in ljubezni



## Lestvici Radia Celje

- Zabavne melodije:**
- ROCK ME - RIVA (8)
  - KOKOMO - THE BEACH BOYS (5)
  - DRUGAČNA - CAFFE (3)
  - WHEN LOVES COMES TO TOWN - U2 and B. B. KING (7)
  - I WANT IT ALL - QUEEN (4)
  - OHRANIMO NAŠO VRSTO - PANDA (4)
  - TOO MANY BROKEN HEARTS - JASON DONOVAN (10)
  - MACHO MACHO - POP DESIGN (7)
  - DUGO TOPLO LJETO - DŽAVOLI (1)
  - ETERNAL FLAME - THE BANGLES (1)

Lestvica zabavnih melodij na sporedu Radia Celje vsako soboto ob 17.15.

- Domače melodije:**
- ŠOPEK ZA MAMICO - RŽ (9)
  - MARJETKA - OBJEM (7)
  - PO SLOVENIJI - ZAJC (9)
  - ZA NAŠE PRIJATELJE - MUŽENIČ (5)
  - POZABI SKRBI - KOVAČIČ (3)
  - BODI DO JUTRA Z NENOJ - BURNIK (6)
  - ZA VSE LJUDI ZAPOJMO PESEM - HENČEK (2)
  - SLOVO - ZEME (2)
  - SEM, DA DANES SI JOKALA - STEGU (7)
  - SESTAVLJENA POLKA - KARLI GRADIŠNIK (1)

Lestvica domačih melodij na sporedu Radia Celje vsak ponedeljek ob 17.15.

**KUPON**

lestvica zabavnih melodij \_\_\_\_\_

izvajalec \_\_\_\_\_

lestvica domačih melodij \_\_\_\_\_

izvajalec \_\_\_\_\_

ime in priimek \_\_\_\_\_

naslov \_\_\_\_\_

*Nagrajenca: Ivan Bračun, Senovica 23, Šmarje Marija Bombek, Udarniška 2, Štore*

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. kongresa 3a, 63000 Celje  
Vsakič nagrada - velika plošča, ki jo izžrebanca izbereta v prodajalni MELODIJA v Celju.

# bodeči NOVI TEDNIK

## Zanimivo zanimanje

Med četrtkovim obiskom v Podčetrtku je Dušana Šinigoja zanimalo, če bo prišel na pogovore tudi Ban; ve se, da so vsi vedeli, da gre za Franca Bana, direktorja sozda Merx.

Nekdo je odgovoril, da so ga povabili, ter še naglasil, da pa to ni njegova banovina.

## ENI SI OD RAZGLAŠEVANE ENOTNOSTI ŽELIJO LE POENOTENJA.

### »Podkovana« kobila

Končno so v Celju le poskrbeli, da se ne bi tudi tu ponovila zgodba o kovačevi kobili.

Obnavljati so začeli tudi pročelje stavbe, kjer ima sedež samoupravna stanovanjska skupnost.

## Turist je nekdo, ki ga je treba olupiti

In dodobra posoliti s cenami!

### Da ne bi kvaril

Ludvik Semprimožnik se je na slavnostni seji skupščine občine Žalec potrudil, da je ostalo razpoloženje na primeren nivoju.

Sam je namreč dejal, da o osebnih dohodkih v Žalcu ne bo govoril, da ne bi kvaril slavnostnega dogodka.

### Zaščita

Začel je veljati zakon o čeladah.

Podražilo se je zavarovanje.

Le prave zaščite za nas občane ni in ni.

### Za praznik

20. julija, ko slavi svoj praznik celjska občina, bodo celjski trgovci pripravili modno revijo.

Ampak v Laškem – ob tamkajšnji prireditvi Pivo in cvetje.

### Zanimivi sodi

Eni se pri nas močno zanimajo za sode z vinom, tisti občani v okolici Bukovžlaka pa za tiste sode, ki naj bi jih vozili na gradbišče nove depojne. In to kar ponoči.

Noč pač ima svojo moč – zato občani glasno kličejo na pomoč.

### Riše Milan Alašević



Po pesticidih in fungicidih nam vas že smrdi – v do včeraj zdravem okolju več za dihati ni. Tovarniški dim nam zdaj dobro že de, saj manj ko škropiva pljuča nam žre!

### Pa brez zamere

Oče naroda – Janez Stanovnik – je v soboto v Galiciji razveselil svoje sinove. Najbolj z besedami: kdor ne dela, naj ne je.

Upajmo, da mu tudi teh besed spet ne bo kdo močno zameril.

### Vsaksebi

Na pogovoru o šmarskem turizmu sta direktorja obeh zdravilišč Darko Bizjak in Boris Završnik sedela povsem nasproti na raznih koncih mize.

Seveda je bolje, da sta narazen direktorja, kot da bi bili vsaksebi zdravilišči.

### Čudež

Čudne stvari se godijo pri nas. Turistična Atomska vas ima zdaj že več prebivalcev kot sosednji kraj Podčetrtek.

Pa ni čudno, če bodo nekateri kmalu začeli govoriti: Podčetrtek pri Atomski vasi.

### Antimorska

(Ni protimorska, ker bi kdo slišal, da sem že krenil proti morju. Le zakaj bi ril na morje, saj je vroče tud doma, naj valove morja orje, komur to se sploh še da.

Meni morje nič ne paše – je prekratka cvenka nit: bom doma kar praznil flaše in v lavor namakal rit.

## Vozni park stalno obnavljajo

Deset novih tovornjakov je krenilo na pot v Nizozemsko, Anglijo, Nemčijo, Bolgarijo...

V Integralovi delovni organizaciji Prevozištvu Donat iz Rogaške Slatine beležijo zadnja leta skokovit razvoj, sicer pa si drugačnega niti ne bi smeli privoščiti. Tudi v sodobnem prevozištvu je konkurenca, domača in tuja, zelo močna, zato so uspešni le najboljši.

Prevozištvu Donat je delovna organizacija, ki je leta 1968 zrasla iz majhnega obrata Kmetijskega kombinata Šmarje pri Jelšah in se ukvarjala le s prevozi mineralne vode. Danes je to močna organizacija z 80 vozili nosilnosti 2 tisoč ton in s 175 zaposlenimi delavci. Vozni park zajema 40 najsoodnejših vozil znamke MAN, ki so jih kupili v zadnjih štirih letih, povprečna starost voznega parka pa je 4 do 5 let.

Ta močan avtoprevoznik iz Rogaške Slatine v veliki meri krije potrebe gospodarstva celjskega območja, obmejne (hrvaške) občine Pregrada, skoraj polovico skupnega prihodka ali slabe 4 milijone DEM pa so lani ustvarili v mednarodnem transportu, torej z izvozom. Ta uspeh je toliko bolj pomemben, ker ga dosegajo v manj razvitem delu Slovenije, v občini Šmarje pri Jelšah. Da bi bil devizni iztržek v bodoče še večji pa jamči deset novih, najsoodnejših vozil, ki so jih predali namenu pred tednom dni. Vrednost te naložbe je dober poldrugi milijon zahodnonemških mark ter še 6 milijard din za plačilo prikolic ter za potrebne datjave. Ker pa se zavedajo problemov v mednarodnem transportu, povezanih z dovolilnicami, konkurenca in še česa, je sestavni del nakupa desetih tovornjakov še nabava desetih menjalnih kesonov za kombinirani transport z železnico.

Vsak zaostali korak se krepko maščuje, vedo v Prevozištvu Donat v Rogaški Slatini, zato lahko postrežejo z informacijo o nadaljnjih, konkretnih načrtih, kjer je v ospredju osnovna naloga, stalno obnavljanje voznega parka. Le s kakovostnim voznim parkom bodo sposobni zadovoljiti potrebe poslovnih partnerjev. Nadaljnja naloga je tudi dokončanje ureditve parkirnih prostorov na novi lokaciji v Negojnu ter izgradnja baze za tehnične preglede vozil, skladno z novo zakonodajo. Baza naj bi služila za vsa tovarna vozila občine Šmarje pri Jelšah, okoli 300 v družbenem in zasebnem sektorju. Ne nazadnje je tu še naložba v kadre, stalna naloga za pridobivanje strokovnjakov, brez katerih se ne bo mogoče popeljati do Evrope 1992.

Integralova delovna organizacija iz Rogaške Slatine je danes na novi lokaciji, ob novi rogaški obvoznici. Zavedajoč se nuj-

nosti predstavitve oziroma preselitve iz starišča Rogaške Slatine na novo lokacijo, tam že leta 1977 zgradili objekt za vzdrževanje vozil, leta 1986 pa so z vsemi naprednimi pričeli graditi še prostor za parkiranje tovornih vozil, seveda izven središča Rogaške Slatine. Pri tem so jim priskočila na pomoč delovne organizacije, ki so zbrala sredstva za razvoj manj razvitih območij in druge.

Prevozištvu Donat je izvozno usmerjena delovna organizacija, saj kar polovico svojih zmogljivosti »prodaja« v tujini. V smeri gredo tudi dalje, seveda le s sodnim voznim parkom in dobrimi strokovnimi kadri. Pa vendar se ta izvoznik ne preneha ukvarja s problemi, ki jih diktira zlovača administracija v obliki mednarodnih dovolilnic, postopkov carinjenja blaga in podobnih naših posebnosti.





## ZDRAVILNE RASTLINE

### Vijolica

Vijolica (*Viola odorata* L.) sodi v družino vijoličnic, ki jo sestavlja 16 rodov s približno 850 vrstami. Poznamo skoraj 400 vrst vijolic, številne med njimi pa imajo še mnogo različkov in tudi križanci so pogosti. Vijolice rastejo divje po vseh kontinentih. V Evropi je pogostna divja vijolica ali divja mačeha (*V. tricolor* L.). Njen venec je temno vijolične, rumene in bele barve.

Naša dišeča vijolica je trajnica in v zemlji ima debelo, kratko koreniko, iz katere poganja dolge, tanke prtljike. Listi so pecljati in srčasti. Cvetovi so dolgopecljati, imajo ostrogo in so temno vijoličasti, redko beli in rdečkasti. Zreli plodovi se široko odpirajo s tremi čolnastimi loputami. Robovi teh čolničkov so zavahani navznoter in sprva stiskajo seme. Pritisk pa tako narašča, da v danem trenutku požene seme daleč v stran, do dva in večkrat do pet metrov daleč. Mravlje so »nore« na te semenke, ker so bogate z oljnatimi beljakovinami. Zato jih mravlje znašajo v mravljišča.

Vijolica cveti marca in aprila, včasih pa cveti tudi jeseni. Najdemo jo po sončnih mejah, ob gozdovih, pa tudi po vrtovih. Nabiramo celo rastlino, od listov, cvetov do korenike. To kopljemo jeseni in vse dobro posušimo v senci.

Rastlina vsebuje precej zdravilnih snovi in sicer saponine, grenčine, sluzi, sladkorje, barvilo antocian, spojine salicilne kisline, glikozide v sledovih, eterično olje itd.

Največ učinkovin je v koreniki, ki vsebuje največ saponinov, snovi, ki se penijo in zmanjšujejo površinsko napetost. Zato je vijolica odlično sredstvo zoper kašelj. Deluje tako, da mehča izmečke. Tudi cvetovi so zdravilni in iz njih lahko pripravimo zdravilni sirup, tako da na vsako plast cvetov dodamo plast sladkorja itd. Zadnja plast je sladkor. Dobro zaprt kozarec damo na sonce. Sirup olajša izkašljevanje, zlasti pri tistih, ki zelo kadijo. Čaj iz cele posušene rastline pa pomirja živčni sistem, zato je primeren za zdravljenje histerije, hipohondrije, živčnega utripanja srca z občutkom strahu in stiske pri dihanju, nespečnosti, glavobolu itd. Primerne so tudi kopeli v vijoličnih poparkih. Poparki imajo tudi antiseptični učinek in tako dobro pomagajo pri vneti ustni votlini.

Prisotni saponini ženejo na vodo, zato je vijolica sestavni del mnogih čajev, ki čistijo telo in kri. V prevelikih količinah pa vijolica povzroči slinjenje, kar pripisujemo snovi, ki je podobna emetinu, učinkovini, ki je v tropski rastlini ipekakuanu.

Dišečo vijolico lahko mešamo z drugimi zdravilnimi rastlinami. Lahko ji dodamo poprovo meto, meliso, kamilične cvetove, rmanove cvetove. Žličko takšne mešanice poparimo z skodelico vrele vode, pustimo, da se ohladi in pijemo pri prehladnih obolenjih, pri hudem glavobolu in uporabljamo celo za tople obkladke pri migreni, pri gihtu in revmatskih težavah.

BORIS JAGODIČ

## RECEPT TEDNA

### Čajni sladoled

Potrebujemo: štiri rumenjake, 15 dag sladkorja, eno sladko smetano, pol litra mleka, ruski čaj in en kozareček ruma.

Skuhamo en del močnega ruskega čaja. Segrejemo mleko. Rumenjake stepamo s sladkorjem, da močno narastejo in se spenijo. Po malem vmešamo toplo mleko, pristavimo na majhen ogenj in kremo med nenehnim mešanjem kuhamo ter pazimo, da ne zavre.

Ko se začne zgoščevati in oprijemati žlice, jo odstavimo z ognja, precedimo, primešamo čaj in pustimo, da se ohladi. Kdaj pa kdaj dobro premešamo, da se ne bi na površini naredila mrenica. Sladko smetano stepamo le toliko časa, da se nekoliko zgosti in jo rahlo vmešamo v kremo. Vse skupaj vlijemo v strojček za sladoled, oziroma v primerno posodo ter zmrzujemo v zmrzovalniku hladilnika, ki smo ga naravnali na najnižjo temperaturo.

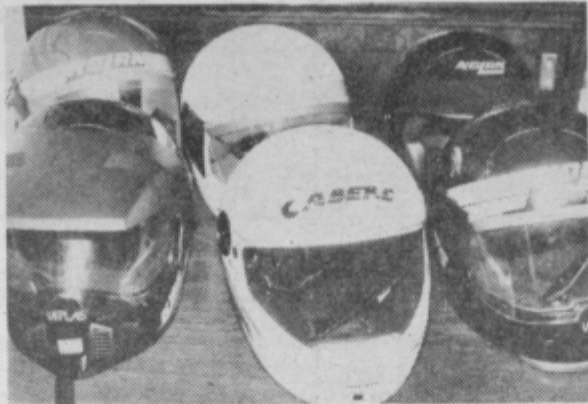
### Čokoladni sladoled

Potrebujemo: štiri rumenjake, 18 dag sladkorja, pol litra mleka, 10 dag čokolade v prahu, žličko vanilijevega sladkorja.

Mleko sladkamo z vanilijevim sladkorjem. Rumenjake stepamo s sladkorjem toliko časa, da se močno spenijo, nato dodajamo po malem toplo mleko. Na zelo šibkem ognju ali nad soparo raztopimo čokolado, ki smo ji dodali žličko mleka in jo nato vmešamo v pripravljeno mlečno mešanico. Kuhamo na majhnem ognju med nenehnim mešanjem, dokler se krema ne začne zgoščevati. Pri tem mešanica ne sme zavreti.

Odstavimo jo z ognja, pustimo, da se ohladi in kdaj pa kdaj dobro premešamo, da se ne bi naredila na površini značilna kožica. Kremo precedimo in zlijemo v posodo za pripravljajanje sladoleda ali v strojček in ga damo v zmrzovalnik hladilnika, ki smo ga naravnali na najnižjo temperaturo.

## Poiščite v... ŽELEZNINARJU



**KOVINOTEHNA** tozd tehnična trgovina

V Železninarju vam ponujajo vse priključke Black Decker, na zalogi pa imajo vse vrste čelad, ki jih lahko dobite tudi na tri obroke. Ugodna prilžnost za vozni motornih koles, zato je ne zamudite!



## MODNI KOTIČEK

pripravlja VLASTA ARČAN-CAH



## Kakšne kopalke?

Čeprav se je nudizem na svojem osvajanem pohodu uspešno zrinil tudi na naše plaže, pa je še vedno precej tistih, ki kljub modi in zdravju radi obdržijo nekaj malega na sebi, kadar se predajajo blagodejnim sončnim žarkom. Kaj torej obleči za na plažo, da bomo modni, mimogrede pa še skrili kakšno telesno pomanjkljivost.

Letošnje kopalke se v čem bistvenem pravzaprav sploh

ne razlikujejo od lanskih. Morda so kroji nekoliko bolj nevsakdanji, barve močnejše in kombinacije drznejše.

Več je draperij, volančkov, črt in pik, precej manj pa sijočih materialov in svetlečih aplikacij.

Med kolekcijami francoskih in italijanskih modnih oblikovalcev je ponovno opaziti vzorce z eksotičnimi, tropskimi motivi ter imitacijami leopardove in kože drugih divjih zveri.

## NASVETI ZA DOM

Madež po katranu, kolo-mazu, firnežu in smoli, namaži po obeh straneh z mastjo, nato pa jih izpiraj izmenoma v terpentinu in v čisti topli vodi.

Sol s špiritom čisti razne madeže na obleki.

Česnjeve in vinske madeže izperji v vročem mleku

brez sode in brez mila. Potem preperi.

Terpentin čisti bela vrata, vodovodne lijake, marmor, povoščeno platno, terpentinov špirit, lakasto usnje. Raztopljeni in s terpentinom zmešani vosek čisti in lošči hrastovo pohištvo. Raztopina mora biti gosta.

## GREMO V KINO

**KINO UNION**  
do 16. 7.: DAN POTEM - ameriški film  
od 17. dalje HIDDEN - ameriški film

**MALI UNION**  
do 15. 7.: GREYSTOKE - LEGENDA O TARZANU - angleški film  
od 17. 7.: dalje HAJKA - jugoslovanski film

**KINO METROPOL**  
do 19. 7.: STRUPENJAČA - ameriški film  
do 19. 7.: OČAROVANJE - ameriški film

**Matineje**  
13. 7.: GOLI V SEDLU - ameriški film  
15. 7.: DEVET SMRTI NINJE - hongkonški film  
18. 7.: SILVERADO - ameriški film

**KINO DOM**  
do 16. 7.: SMARAGDNI GOZD - ameriški film  
17.-19. 7.: DEVET SMRTI NINJE - hongkonški film

**Madinski program**  
do 16. 7.: CIKLON - ameriški film

**SPODNJI GRAD**  
13. 7.: ZADNI TANGO V PARIZU - ameriški film

**KINO VOJNIK**  
16. 7.: GREYSTONE - LEGENDA O TARZANU - angleški film

**KINO ŽALEC**  
13. 7.: VELIKO MESTO - ameriški film  
14. in 16. 7.: AKCIJA TERORIZEM - ameriški film  
15. 7.: ŽENA ZA VSE - ameriški film  
18. 7.: POD OGNJEM - ameriški film

**KINO PREBOLD**  
13. 7.: ANINA OBSEDNOST - ameriški film  
14. 7.: OSTANI PRI MENI - ameriški film  
16. 7.: MIKROKOZMOS - ameriški film  
18. 7.: AKCIJA TERORIZEM - ameriški film

**KINO POLZELA**  
13. 7.: OSTANI PRI MENI - ameriški film  
15. 7.: ANINA OBSEDNOST - ameriški film  
16. 7.: VELIKO MESTO - ameriški film  
18. 7.: OKUS STRAHU - ameriški film

**KINO JELKA NAZARJE**  
15. in 16. 7.: KJE SO FANTJE - ameriški film  
19. 7.: VETERANI V AKCIJI - ameriški film

**KINO LJUBNO**  
15. in 16. 7.: FLETCH - MASKIRANI DETEKTIV - ameriški film  
18. 7.: MASČEVALEC IZ MIAMIJA - ameriški film

**KINO DOM MOZIRJE**  
13. 7.: VOHUNI KAKO - ameriški film  
15. in 16. 7.: NAVIGATOR - ameriški film

**KINO ŠMARJE**  
13. 7.: HLADNOKREVNOST - ameriški film  
14. 7.: SRCE ZA ROČNIK - ameriški film  
14. 7.: MASČEVALEC - ameriški film  
15. in 16. 7.: VRZI ZAKLON - ameriški film  
17. in 18. 7.: Z VLAKA - ameriški film

**KINO ROGAŠKA SLATINA**  
13. in 14. 7.: SOLA ZA VARNOST - ameriški film  
15. in 16. 7.: KAČA IN VRICA - ameriški film  
17. in 18. 7.: KUNG FUY BALINI - hongkonški film

**Nočni program**  
14. in 15. 7.: BORDEL - ameriški film

**KINO SLOVENSKE KONJE**  
13. 7.: KURIR - angleški film  
16. 7.: LOV NA DRAGONCE - ameriški film

**Nočni program**  
14. 7.: NAJBOLJŠA UČENKA - ameriški film

**REDNI KINO TITOVO VELENJE**  
13. in 14. 7.: PRAVNA - ameriški film  
15. in 16. 7.: SMRTONOSNI PLEN - ameriški film  
17. in 18. 7.: GRENKA SVA MLADE MATI - ameriški film  
19. 7.: VELIKO MESTO - ameriški film

**Nočni program**  
13., 14. in 16. 7.: MARYLIN - ameriški film

**Nočni video program**  
15. in 17. 7.: NENA - ameriški film

**KINO DOM KULTURE**  
13. 7.: SMRTONOSNI PLEN - ameriški film

**KINO ŠOŠTANJ**  
16. 7.: ZALJUBLJENI ROTNIK - ameriški film  
17. 7.: SMRTONOSNI PLEN - ameriški film

**Nočni program**  
15. 7.: MARYLIN - ameriški film

**KINO ŠMARTNO OB PAKU**  
14. 7.: ZALJUBLJENI ROTNIK - ameriški film  
18. 7.: SMRTONOSNI PLEN - ameriški film

**Nočni program**  
16. 7.: MARYLIN - ameriški film

**KINO LAŠKO**  
15. in 16. 7.: ZADNJA STUSOVA SKUSNJA - ameriški film

**KINO RADEČE**  
16. 7.: ŠEFOVA ŽENA - ameriški film

## BLAGOVNICA AGRINA ŽALEC

# HIŠA NAMENJENA DOBRIM GOSPODARJEM

## BLAGOVNICA AGRINA ŽALEC

## TURISTIČNO GOSTINSKO PODJETJE SAVINJA LAŠKO, Valvazorjev trg 3

### PROGRAM PRIREDITEV ZA ČAS PIVA IN CVETJA 1989

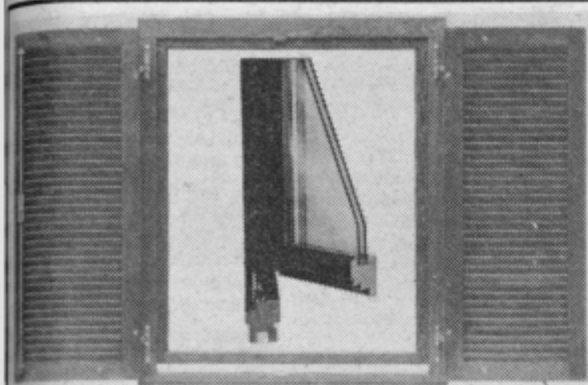
#### VRT HOTELA SAVINJA LAŠKO

SOBOTA: 15. 7. 89 igra ansambel VIKEND in klapa BONACA od 19.00 do 24.00 ure  
 NEDELJA: 16. 7. 89 igra ansambel VIKEND in klapa BONACA od 19.00 do 24.00 ure  
 PONEDELJEK: 17. 7. 89 igra ansambel VIKEND in klapa BONACA od 19.00 do 24.00 ure  
 TOREK: 18. 7. 89 igra ansambel VIKEND in klapa BONACA od 19.00 do 24.00 ure  
 SREDA: 19. 7. 89 igra ansambel VIKEND in klapa BONACA od 19.00 do 24.00 ure  
 ČETRTEK: 20. 7. 89 igra ansambel GALUS in folklorna skupina od 17.00 do 19.00 ure  
 PETEK: 21. 7. 89 igra ansambel VIKEND in klapa BONACA od 19.00 do 24.00 ure  
 SOBOTA: 22. 7. 89 igra ansambel VIKEND in klapa BONACA od 19.00 do 24.00 ure  
 NEDELJA: 23. 7. 89 KMEČKA OHCET  
 igra ansambel VIKEND in klapa BONACA od 16.00 do 24.00 ure

#### HOTEL HUM PARKIRNI PROSTOR

SOBOTA: 15. 7. 89 igra ansambel GALUS od 19.00 do 24.00 ure  
 NEDELJA: 16. 7. 89 igra ansambel GALUS od 19.00 do 24.00 ure  
 PONEDELJEK: 17. 7. 89 igra ansambel GALUS od 19.00 do 24.00 ure  
 TOREK: 18. 7. 89 igra ansambel GALUS od 19.00 do 24.00 ure  
 SREDA: 19. 7. 89 igra ansambel GALUS od 19.00 do 24.00 ure  
 ČETRTEK: 20. 7. 89 igra Celjski instrumentalni kvintet od 19.00 do 24.00 ure  
 PETEK in SOBOTA: 21. in 22. 7. 89 nastop NELE ERŽIŠNIK, VINKA ŠIMEKA ter Celjskega instrumentalnega kvinteta in nastop mažoret.  
 NEDELJA: 23. 7. 89 igra Celjski instrumentalni kvintet od 19.00 do 24.00 ure.

### DOBRO RAZPOLOŽENJE IN PRIJETNO ZABAVO VAM ŽELIJO DELAVCI TGP Savinja Laško



#### OKNO TERMOTON Z GIBLJIVIM POLKNOM

- s termoizolacijskim steklom
- zvočno in toplotno izolativno
- s funkcionalnim sodobnim okovjem
- s kvalitetnimi estetskimi vogalnimi spoji
- fiksiranje lamel polken v zelenem položaju
- zaščiten z 2-kratnim pigmentnim lazurnim premazom
- preklopna polkna pri sestavi oken

## JELOVICA

Lesna industrija

64220 ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58,  
 tel.: (064) 631-241, telex: 34579 yu lijel,  
 telefax: (064) 632-261

PREDSTAVNIŠTVO  
 CELJE, Božičeva 3, tel. (063) 25-881

Po sklepu KPO  
**»KOP« Šentjur pri Celju**

objavlja prosta dela in naloge

1. računovodja
2. vodja gradbenega obrata

POGOJI:  
 1. – VI. ali V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri  
 – za VI. stopnjo 3 leta delovnih izkušenj  
 – za V. stopnjo 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah  
 – trimesečno poskusno delo.  
 Reelekcije ni.

2. – VI. ali V. stopnja strokovne izobrazbe gradbene smeri in 3 oz. 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah ter opravljen strokovni izpit  
 – trimesečno poskusno delo.

Delovno razmerje za objavljena dela bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev kadrovske službi »KOP« Šentjur. Prijave sprejemamo 8 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni v roku 15 dni od dneva poteka objave.

Kadrovska komisija

#### DELOVNE SKUPNOSTI UPRAVNIH ORGANOV OBČINE CELJE

objavlja dela in naloge v sekretariatu za notranje zadeve

##### – člana komisije za voziške izpite

(3 delavci)

Pogoji:

- višja strokovna izobrazba prometne, pravne ali upravne smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj,
- najmanj enoletno neprekinjeno poučevanje vožnje v avto šoli,
- opravljen preizkus usposobljenosti pred Komisijo RSNZ za A, B, C, D in E kategorijo,
- da ima veljavno voziško dovoljenje za motorna vozila te kategorije,
- 3 mesečno poskusno delo.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Delovna skupnost UO občine Celje, Trg svobode 9, v 8. dneh od objave. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30. dneh po zaključku objave.

Komisija za delovna razmerja pri

#### Srednji šoli Borisa Kidriča Celje

razpisuje prosta dela in naloge:

##### – 1 učitelja matematike

za nedoločen čas.

Pogoj: profesor matematike, ali dipl. ing. strojništva, elektrotehnike ali tekstilne tehnologije.

##### – 1 učitelja praktičnega pouka v tekstilni usmeritvi

za nedoločen čas.

Pogoj: višja izobrazba, ing. tekst. konf. tehnologije in 3 leta delovnih izkušenj.

Nastop dela 1. 9. 1989.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema komisija za delovna razmerja pri SSBK Celje, Ljubljanska 17, v roku 15 dni od objave razpisa. Kandidati bodo obveščeni o izbiri pisno.

Komisija za delovna razmerja pri

#### OGP »REMONT« CELJE, Oblakova 32, Celje

objavlja prosta dela in naloge

##### vodenje finančno-računovodske službe – računovodje

Poleg z zakonom določenih pogojev se zahteva, da ima kandidat:

- strokovno izobrazbo VI. ali V. stopnje ekonomsko-finančne smeri
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na podobnih zahtevnih delih
- vodstvene in organizacijske sposobnosti

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

S stanovanji ne razpolagamo.

Vloge z dokazili o pogojih sprejema kadrovske služba 20 dni od objave. Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni pisno, 15 dni po izbiri.

#### sport & fashion BUNNY VEPLET & KIVIL

63331 NAZARJE, tel.: (063) 831-955

Za nedoločen čas zaposlimo

##### – modelarko

z najmanj tremi leti delovnih izkušenj

##### – več šivilj

z najmanj dveletno prakso

Nudimo odlične delovne pogoje, perspektivo, ter visoke osebne dohodeke.

Pisne ponudbe prejemamo na gornji naslov, do zasedbe delovnih mest.

#### PODJETJE ZA PTT PROMET CELJE

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DS SKUPNIH SLUŽB

objavlja prosta dela in naloge

##### vodje pravne službe

Pogoji za opravljanje nalog so:

- poklic dipl. pravnik
- pravosodni izpit
- 3 leta delovnih izkušenj
- 3 mesečno poskusno delo

Kandidate vabimo, da se v roku 8 dni po objavi prijavi pisno ali osebno s predložitvijo dokazil o izpolnjevanju pogojev na naslov: Kadrovska služba Podjetja za ptt promet Celje, Titov trg 9.

Svet

#### VVO »Tončke Čečeve« Mariborska 43, Celje

razpisuje dela in naloge

##### vodje OE Otona Župančiča

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z Zakonom o združenem delu in Družbenim dogovorom o oblikovanju kadrovske politike v občini Celje, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da izpolnjujejo pogoje po 73. členu zakona o vzgoji in varstvu predšolskih otrok,
- da imajo organizacijske in vodstvene sposobnosti razvidne iz dosedanjega dela
- da so družbeno-politično aktivni
- da predložijo program nadaljnega razvoja OE

Kandidat bo izbran za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in opisom dosedanjega dela v 15. dneh po objavi razpisa na naslov:

VVO »Tončke Čečeve« Celje, Mariborska 43, z oznako za »razpisno komisijo. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30. dneh po sprejemu sklepa o izbiri.







**Naj živi vesela družba**

Slavje, kakršno so v soboto priredili na kmetiji Marte Černoša na Grobelnem pri Sentjurju, ne bodo zlepa pozabili ne jubilanti niti okoliški sosedje, ki so zatrdili, da toliko veselja in zadovoljnih, nasmejanih obrazov že dolgo ni bilo videti na eni najstarejših kmetij na Grobelnem. Tam se je namreč zbralo približno 40 članov Palirjeve družine, od najmlajšega 16 dni stariga Andreja (levo) do najstarejše Kristine (desno).

Srečali so se z namenom, da obudijo spomine na stare, dobre čase, predvsem pa je bil njihov cilj, da se med seboj dobro spoznajo, kajti mnogi so se tokrat videli prvič.

S.K.

Foto: E. EINSPIELER

**POLETNI FOTO UTRIP**

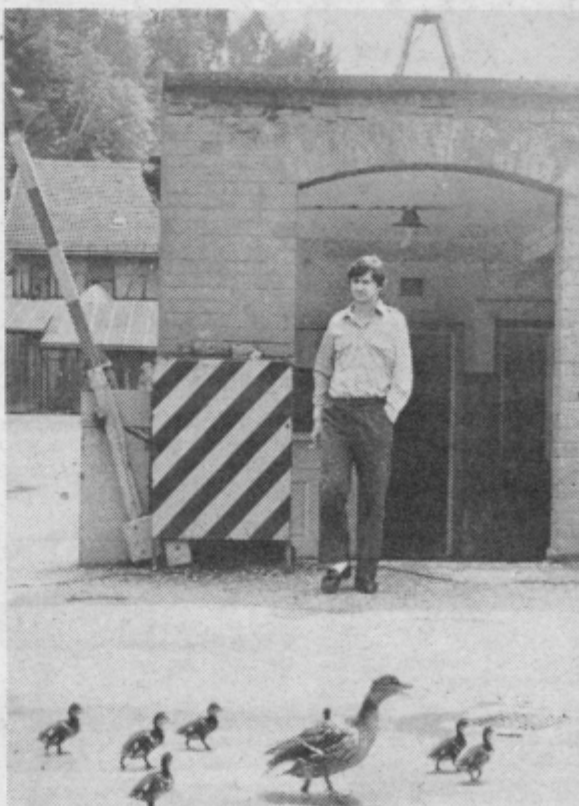
LJUBO KORBER



»Spet bratje zdaj kozarce, visoko dvignimo, ki smo zato se zbrali, ker v srcu dobro mislimo.«

**Račja družina na Voglajno**

Kdorkoli se je peljal skozi Štore, mu je bilo takoj jasno, da je to železarski kraj. Rdeče glince, razpadajoče hiše, črna glajna in neurejena okolica dejstva, ki ne puščajo dvomov. Popotnik vsekakor ne uživa v razgledu, ki se mu nudi. V primeru, da se mu zahoče plati skega zraka in se odpravi proti Svetini ali Celjski koči, je še bolj je. Dobi občutek, da je prišel med kulise, kjer snemajo film. »Industrijska kriza po 1. svetovni vojni«, čeprav se v restavraciji najde med objekti starega železarna. Posebna zanimivost tega industrijskega dela Štor je račja družina, ki je skoraj kar vno končala pod kolesom njegovega motorja. Brezbrizno prečkala cesto ravno v trenutku, ko sem se pripeljal po njo. Na srečo smo vsi ostali živi in zdravi, za povrh pa sem jih ovekovečil, čeprav sem zaradi tega kasneje vodil preprečevalni boj z železarsko varnostno službo. EDO EINSPIELER



**JURE KRAŠOVEC**

**COPRNIŠTVO na Celjskem**



Ilustracija je nastala v Severni Italiji 1626 leta.

»Osculum infame« jo je imenoval neznani umetnik, kar v svobodnem prevodu pomeni »poljub na hudičev zadek«. Heretiki, torej čarovništvo podvrženi, naj bi častili zlodeja na tako ogaben način. Pripisovanje tolikšne zavrženosti osumljenim je med preprostimi in pobožnimi ljudmi vzbujalo gnus in sovraštvo.

**Parjenje s peklenščkom na sabbatih**

Preganjanje čarovništva se je začelo kot nadaljevanje preganjanja hereze, torej krivoverstva, ki se je razmahnilo v 13. stoletju z nastankom cerkvenih ločin. Najprej je seveda treba povedati, da so znotraj katoliške cerkve nastali spori zaradi cerkve kot institucije, ne zaradi dogme, oziroma zaradi verovanja. Tisti, ki so se upirali bogatitvi in dajanju prednosti krepitvi cerkve kot posvetne oblasti, so zahtevali vrnitev k izvornemu Kristusovemu nauku, k evangeliju, predvsem so bile to sekte v Katari, Albi in Aldeni. Cerkevni vrhovi niso bili pripravljeni opustiti preobilja, razuzdanosti in nasilnega oblastništva, zato so začele po Španiji, Franciji, Severni Italiji, kasneje pa tudi v nemških deželah goreti grmade »svete inkvizicije«, na njih pa čarovništva in zveze s hudičem obsojeni uporniki ali krivoverci. Papeška bula Gregorja IX. je terjala smrt vseh, »ki so imeli odnose s hudičem - z žabo in s hudičem ali mačko, veliko kot krušna peč.« Ker so se škofi upirali, da ubijanje ni v skladu s Kristusovim naukom, jim je papež vzel »sveto inkvizicijo« iz pristojnosti in 1232. leta ustanovil samostojna inkvizicijska sodišča. Ker je imetje obsojenih pripadalo inkviziciji, se je preganjanje razbohotilo čez vsako mero.

Predkrščanska božanstva, kot Artemida, Diana, poganške svečenice in svečeniki, polbožji škrtati, vile, dobri in zli duhovi, germanskim in slovanskim ljudstvom še niso povsem izginili iz zavesti. Predkrščanske šege, verovanja, vraže, obredja so se mešala s krščanskimi. Germanška plemena, ki so zrušila stari Rim, po sprejemu krščanske vere niso takoj opustila močno zakoreninjeno verovanje v moč jasnovidk (Helleseherinen) in zdravljeno večin belih žen. Vsa ta pisana mavrica bajeslovnih bitij in njihovih svečenikov, ki so bila lastna vsakemu ljudstvu v zgodnji dobi, ljudem kljub krepitvi krščanske vere ni bila zasovražena. Ko pa so sholastiki, visoki cerkveni učenjaki, v versko učenje vnesli poleg drugih resnic tudi prepričanje in dokaze, da hudobec je, da lahko škodi človeku, da se lahko z njim pari, celo rojeva potomstvo, je dobila vsa zadeva čisto drugačne razsežnosti.

Tudi pozneje, ko so bili verski boji v Evropi pri koncu, ko je preganjanje heretikov pojenjalo, je zločin za-

vezništva in zapisovanja hudiču ostal temeljni člen v protičarovniških procesih, ki ga je bilo treba »dokazati«. Ker pa to ni bilo tako preprosto, ker je vsak obtoženi vedel, da priznanje pomeni smrtno obsodbo, se je upiral, dokler je mogel. Mnogi so vzdržali mučenja, večina ne.

Heretikom iz 13. stoletja so sodili čaščenja in zaveznitva s hudičem, ki lahko nazvame vsako obliko živega bitja in tudi človeško. Povzeli so tudi besedo »Sabat«, ki je judovski praznik (kot krščanska nedelja), ki naj bi bilo kraj in čas shajanja coprnice, coprnikov, hudičev in hudičevk. Tu naj bi se odvijale orgije, coprniki naj bi se parili s hudičevkami, coprnice s hudiči. Zato so bili pogosto tudi otroci obsojenih žrtev protičarovniške norosti, češ, da so spočeti s hudičem. Od 13. do sredine 18. stoletja so bili nevarni časi, ko je človeka lahko kakšna nadpovprečna lastnost ali spretnost stala glave. Vse, kar ni bilo

v nekem sivem poprečju, bilo sumljivo. Učbenik ganjalcev čarovništva »Magus maleficarum«, ali povensko »čarovniško knjigo«, nadalje sodna ordnina Karla V., tudi »Carolina« imenovana, so bili zakonitna osnova, ki je pred sodno spravi vsakogar. Če si ni hotel dovolj pogosto vsklik, si bil sumljiv, prav tako če si hotel prepogosto, imaš gotovo nekaj za govoriti. Sicer so tudi v mnogih družbah in sodobni zakonodajni ravno tisti zakonodajci naj zavarujejo vsakodnevni družbeni red in politični garhijo ohlapni in dlakavih ski hkrati. Kar je bilo vedno nedolžna šala, je lahko velizdaja. Zato še danes politične programe z družbeno besedami imenujemo na čarovnice.

Prihodno ZAKAJ MED ŽRTVAM NAJVEČ ŽENSKO

Objavo feljtona je omogočila

**JELOVICA**

lesna industrija Škofja Loka

prodajno mesto: CELJE, Božičeva 3, tel. (063) 25-881

